

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNGŐ. EGYES SZAM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELELVEL MINDEN NAP. KIADÓ A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JOZSEF UT 34. SZAM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJLEL: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Terülj asztalkám!

Ki ne emlékeznék az édes, gyöngyház-fényű gyermekmesékből arra a vidám históriára, amely egy keleti varázsló csodálatos asztalkájáról szól. Terülj asztalkám! — csak ennyit szolt az ördögös büvész és az asztalka legott dus kincsesládává változott a válogatott falatoknak. Ropogásra pirult finom sütek, leheletkönnyű izes tészták, mennyi aromájú gyümölcsök, tüzes italok kínáltak magukat azoknak, akiket a varázsszal talajdonosa vendéggül látni óhajtott. Akárhányszor hangzott el a varázsigé, az asztalka újabb és újabb csodát művelt, kifogyhatatlan volt az étkezőszolgálatában, engedelmes, derék jótékony asztalka volt bizony, amely fajtából legalább néhány tizezer elkelve a meseországokon kívül Magyarországon is.

A Debreceni Független Ujság tegnapi számában egy vérdemesztő, döbbenetes és arcpirító eseményről számolt be egyik riporterünk. Tegnep este szörnyű kínok közt vergődve találtak valamelyik külvárosi nyomortanyán egy családot a szomszédok. A fűtetlen, butortalan, szennyben uszó szobácska padlóján vergődött egy család: az apa, az anya és gyermekeik. A mentők a szülőket haladéktalanul beszélgettek a klinikára, miután állapotuk súlyos volt, míg a kevésbé beteg gyermekeket kénytelenek voltak otthagyni a lakáson minden támogatás nélkül. Kiderült, hogy ennek a fajmagyar debreceni családnak már hetek óta, hónapok óta nem volt rendes megélhetése, nem rendelkeztek a legszükségesebbel sem, amelyek elegendők volnának ahhoz, hogy a pusztá létüket biztosíthassák. A kegyetlen éhség, vasmarokkal tépte a husukat s mert engedelmekedni akartak annak az isteni parancsnak, hogy az életet, amelyet az Isten adott, az ember nem dobhatja el magától, nem az öngyilkosságot választották a legcélszerűbb megoldásként az életproblémájuknak, hanem a szemétdombot. A kétségbeesett és tehetetlen szülőket éhhalálra ítélt gyermekeik kinja kihajszolta a szemétdombokhoz, ahol ételmaradékok után turkáltak. Ezeket a bűzös, rothadt ételmaradékokat vitték haza, ebből rendeztek családi bankettet és ettől fordultak fel úgy, hogy klinikai segítségre szorultak.

Ilyen szörnyűség Debrecenben emberemlékezet óta nem történt. Anélkül, hogy a közelet és társadalom bármelyik felelős tényezőjét akarnánk perfbogni ezért: anélkül, hogy könnyelműen bünbakot akarnánk keresni, meg kell állapítani, hogy szegény és gyalázat e város minden lakója számára, hogy a magyar alföld közepén, Európa legdusabban termő magtárának a legbelsejében a szemétdombon kelljen turkálni egy szerencsétlen magyar családnak, ha nem akarnak a kivert és hóbor kutyák módjára éhen pusztulni. — Tudjuk azt, hogy rendkívül súlyos helyzetben van ma Magyarország, tudjuk azt is, hogy válságos gazdasági helyzetben szynlódik az egész magyar társadalom, de ott még sem tartunk talán, hogy nincstelen testvéreink a szemétdombokon táplálkozzanak a patkányok és svábbogarak társaságában? Erre a szörnyűségére nem lehet és nem szabad mentséget keresni, erre nincs elfogadható magyarázat, itt súlyos és szegyenletes mulasztás történt, amelyet záros határidő alatt reparálni kell. Tegnep felfordult egy család, holnap fel fog fordulni tíz, holnapután száz, mert ha nem történik gyors és hathatós segítség, akkor maholnap Magyarországon a szemétdomb lesz az a bizonyos mesebeli terülj-asztalkám.

Nem érdekel bennünket, hogy miként akarnak segíteni. Az egyetlen és legfőbb feladat az, hogy azonnal segítsenek! Most nincs szükség a konvencionális formákra. Ilyen eset után nincs szükség ankézésre

és hogyha másképp nem megy, akkor a társadalom vezetőinek meg van a jogcímük arra, hogy keresztüllépjenek olyan paragrafusokat is, amelyek késleltetnék a

segítségnyújtást. A nyomor nem a kapuink előtt van már, hanem a kapukon belül és elérkezett a szemétdombokig. Ha számot tartunk arra, hogy tiszta lelkiismerettel

tudjunk egymás szemébe nézni, tegyünk meg azonnal minden lehetőt, hogy jogcímünk legyen a becsület és jóérzésű magyar névre.

A népjóléti miniszter a szegény betegek háromnegyed részének nem engedélyez ingyen gyógyszer Debrecenben

A szegény betegek ingyenes ápolásának négyszázéves tradíciója van Debrecenben s most a népjóléti miniszteri rendelet szerint ki kellene tenni a Népház kórházából a szülőnőket és a gyermekeket — Törvénybe ütközik a végrehajthatatlan rendelet — 82.500 pengő kellett tavaly az ingyen gyógyszerekre, jövőre még több kellene s a népjóléti miniszter 24.000 pengőig engedélyez betegséget a szegényeknek — Debrecen tavaly csaknem félmillió pengőt fizetett az országos betegápolási alapnak

Két hónappal ezelőtt nagy örömmel vett részt a debreceni sajtó a dr. Magoss György-Népház háziünnepén. Nem volt bankettek zajával és ünnepélyességgel csillogó ez a háziünnep, nem is állott másban, mint egy szülészeti és gyermekgyógyászati kórház megnyitására. Szépen, tisztán sorakozva ott állottak már az ágyak a szülőnők és a gyermekek befogadására, akiknek Debrecen sajtóságos kórházviszonyai miatt nem volt másutt menhelyük. Az egyetemi klinika sokszor túltöltött volt, kórház nem volt s a szegény anyas a szegény gyermek nem talált elég ágyat nagy Debrecenben, hol ápolják szülési fájdalmaiban, betegségekben. Ezért állította fel a Stefánia országos anyas- és csecsemővédelmi intézet, az állam és a város közös áldozatokkal a dr. Magoss György-népházban

72 ágyas szülészeti és gyermekkórház

Arról, hogy a kórházra szükség van, kapóra jött bizonyosság győzött meg bennünket. Még ott voltunk a Népház épületében, amikor mentőautó állott meg a ház előtt s

vajudó nőt hoztak az alighogy megnyitott kórházba.

Azóta is szép eredményeket produkált ez a kis kórház. Amint ma végigjártam termeit, láttam a műtöt, vagyis szülészobát, abban az állapotában, amibe egy imént

72 ágyas kórházban csak 9 egész kétharmad ágy szabad szegény betegeknek

Minden szép munkája, jó eredménye mellett is ez a kis kórház nagy bajban van most. Alighogy felállították a parancsoló szükségnek engedve,

máris kétségessé tette létét

a népjóléti miniszter urnak az az ismeretes rendelethe, amely az állami segélyben, vagyis az országos betegápolási alaptól ápolási díj visszatérítésben részesülő kórházak költségvetését alaposan megnyírálta, hogy akár ma is becsukhatnák a kórházat, ha törekvő vezetőit nem éltetné, (vagy áltatná?) az a reménység, hogy valamiképen engedményeket tudnak majd elérni a népjóléti miniszternél.

Nézzük csak, hogy áll ennek a kórháznak az ügye. A kórháznak van hetvenkét ágya. Nyilvánossági joga van, ami azt jelenti, hogy igazoltan szegény betegeket köteles felvenni férőhelyei erejéig s ezek után az államtól, illetve

az országos betegápolási alaptól kap napi 33 pengő 50 fillér ápolási költségmegtérítést.

a földre szállott drága kis emberi lélek megszületése miatt került. Láttam a kórtermeket, a szenvedő anyák mégis boldog tekintetét, amint duzzadt mellükből táplálták csecsemőiket. A kis embereket, amint hunyorgó szemmel feküdték ott az ágy végénél, anyjuk lábai közelében, akik olyan csodálatos nyugalommal tudnak aludni, hogy újra és újra végignézem az orvoson és ápolónón: vajjon nincsen-e valami baj? Láttam a gyermekkórház csecsemőit, állandóan orvosok, meg ápolónőjük felügyelete alatt. És igen szívet melegengető valami volt, hogy a nagy mammut-házban, a különös idomu, nagy, világos szobákban, amiket két hónappal ezelőtt tiszta, higiénikus kopárságukban véstem az emlékezetembe, a jószágnak, az emberi szeretetnek, a gyógyítás és az ápolás tudományának ilyen szép munkája folyik. De jó volt hallani, hogy

ennek a kis intézetnek több szülőasszonya volt e két hónap alatt, mint ahány debreceni anyas adott életet gyermeknek ez alatt a nagy egyetemi klinikán, hogy hatvan gyermek született eddig a Népházban.

A nemsikerült vállalkozások, a nyomorúságba süllyedt emberi nagyotakarások idejében jó volt látni, hogy ime, Isten miként nevel meg nagyra valamit a kicsiny kezdetből, mint biz szerény eszközökre jó, szép és nagy munkát.

A legszegényebbek részére állították fel a kórházat,

ma sincsen más a kórház betöltött 37 ágyán, mint szegény beteg. Ezek után jár ma a kórháznak a betegápolási alaptól napi 129 pengő ápolási díj visszatérítés.

Most a népjóléti miniszter aláír egy rendeletet, amely szerint ápolási díj visszatérítést nem hajlandó többet adni, mint havi ezer pengőt

s figyelemzteni a kórházat, hogy ehez képest vegyen fel szegény beteget. Vagyis dobjon ki azonnal huszonnyolc beteg, akiknek az eltartására, ápolására egy krajcár fedezete sincsen.

A szegény szülőanyák menjenek sürgősen arra, amerre látnak, a beteg csecsemőket vigyék haza a szüleik a fűtetlen szobába, a nyomorúság kellős közepébe, Elpusztul-e valamelyikük, hányan pusztulnak el közülök, mit törődik azzal az az aktagyártó ur, aki a bürokráciának ezt a kannibálmorál

szinvonalaán álló rendeletét kiagyalta! És mit törődik azzal a népjóléti miniszter, aki jóváhagyta!

Végre sem tudják hajlani a rendeletet

A tetejébe azonban az a jó vicc, hogy ezt a huszadik században páratlan embertelenségű rendeletet még végre sem tudja hajlani a kórház.

Ugy áll ugyanis a dolog, hogy a kórházi ágyak fele szülészeti osztály lévén, ezekről a törvény értelmében senkit sem lehet eltávolítani, egyetlen szülőasszonytól sem lehet megtagadni a felvételt sem. A kórházban ugyanis nagyon jól tudják azt, amit szegényeinkre nem tudnak a népjóléti minisztériumban, hogy Magyarországon törvény biztosítja minden szülő asszonynak azt a jogot, hogy kórházban szülhessen s ezért semmi ápolási díj ne terhelje.

A törvény értelmében mindaddig, amíg egyetlen szabad ágy van a kórházban, egyetlen szülőanyát sem szabad elutasítani, aki csak felvételre jelentkezik s egyet sem lehet eltávolítani a kórházból, amíg ápolásra van szüksége s a gyermeket sem szabad kitenni, ha életének veszedelme nélkül nem vihetik el.

A mai helyzetben tehát a törvény értelmében a kórháznak jár napi 129 pengő 50 fillér, amiből megkap 33 pengő 33 fillért. A többire nincs fedezet.

A kórház a betegeket el nem utasíthatja, egyelőre megy tehát minden, amint ezelőtt ment, két hónapig. Mint a vonat, amelyik vak sinpárra tévedt. Hogy aztán mi lesz a vége, katasztrófa-e, vagy a népjóléti miniszter visszavonja ezt a szerencsétlen intézkedést? — Ma nem lehet tudni.

A szegény betegek háromnegyed része nem kaphat gyógyszert

Az embert azonban nemcsak ennek a kis kórháznak, az ideszorult szegény anyáknak és gyermekeknek sorsa aggasztja. Vannak ebben a városban ezren és ezren, szegény nincstelenek, a magyar élet igazi proletárjai, akiket eddig betegségeikben gyógyszerrel láttak el, olyan törvények rendelkezései értelmében, amelyek még a szegény Magyarország népjóléti minisztérium nélküli idejéből származtak. Akkor ugy látszik, nagyobb volt az érzék a nép jóléte iránt. Legalább is a nép sze-

A PFAFF-név évtizedek óta a legtekélyesebb varrógép ogalmát jelenti
Részletfizetésre is kapható.
SCHENKENGEL I.
„Pfafl” varrógép-lerakata
DEBRECEN,
HUNYADI UCCA 17 SZ.

gény betegeknek a gyógyításra iránt. Működik Debrecenben

a Stefánia egyesületnek öt anya- és csecsemővédő intézete, működik egy tüdőbeteg gondozó, egy nemibeteg gondozó s ezeken kívül még a régi jó világból megvolt a tisztí orvosoknak az a joguk, hogy szegény betegeknek a betegápolási alap terhére rendelhetnek orvosságot.

A népjólét miniszterének ezekre is volt gondja, adott rendeletet számukra is, amelyik szerint ezután ennyi debreceni szegény embernek tilos betegnek lenni. A betegek háromnegyed részének vagy meg kell gyógyulnia, vagy el kell pusztulnia, — ahogy rendelkezik róluk az isteni kegyelem, — de gyógyszer, a szegény anyák csecsemői tápszert ennyien többé nem kaphatnak ingyen. A rendelet veleje az, hogy

ezután az országos betegápolási alap terhére Debrecenben több gyógyszert, mint 24.000 pengő értékűt egy évben nem szabad kiadni.

Lássuk, mit jelent ez a rendelkezés a gyakorlatban. Sikerült különböző forrásokból hiteles adatokat kapnom, amelyek szerint nyolcvanegynéhányezer pengőre rugott a múlt esztendőben a szegény debreceni emberek betegsége. És pedig: az öt anya- és csecsemővédőintézetben teljesítettek 25.293 ingyenes rendelést. A tüdőbeteg gondozóban 7824 ingyenes rendelést. A nemibeteg gondozóban 3984 ingyenes rendelést. Arról, hogy a tisztí orvosok és a klinika hány esetben állott a szegény betegek rendelkezésére, kimutatás nincsen. De hogy ezek a rendelések is tömegesek, az köztudomású. A gyógyszerköltség a következőképpen oszlott meg:

Öt anya- és csecsemővédő	23,178.51 P
Tüdőbeteg gondozó	17,331.62 „
Nemibeteg gondozó	15,000.— „
11 q tápszer a csecsemőknek	5,000.— „
Tápszer a tüdőbetegeknek	2,000.— „
Ami összesen: 62,510.13 P	

A tápszerekből legtöbb kellett természetesen a gyermekeknek, de tekintélyes a tüdőbetegeknek kiadott tápszerek mennyisége is, hiszen a szervezet megerősítésére a tüdőbetegeknek is nagy szükség van. A tüdőbetegek gyógyszereinek ára jelentősen magasabb aránylag, mint a gyermekekéi, de aránylag még több a nemibeteg gondozók gyógyszerkészletét. Itt a salvarsan drágasága a legjelentősebb tényező. A tisztí orvosoknak és a klinikáknak a gyógyszerrendeléseiről statisztika Debrecenben nem készül. Bizonyos azonban, hogy a rendelések összegét évi 20.000 pengőnél kevesebbre nem becsülhetjük. Így aztán

a debreceni szegény betegek gyógyellátása az országos betegápolási alapnak összesen 82.510 pengő 13 fillérébe kerül.

Azaz, hogy ennyibe került a múlt évben. De amint nő a nyomor és nő a felvilágosodás a szegény nép között, az ingyenes gyógyszer intézménye is népszerűsödik.

Persze, hogy nagy szó ez a nyolcvanpengő és félezer pengő. De mennyi nyomorúságot tesz könnyebben elviselhetővé az, hogy legalább a csecsemőt védi az Isten, az ország, az állam a betegségek ellen, hogy nincsen olyan elhagyott debreceni szegény, aki ne folyamódhatnék valahová, hogyha beteg, hogy az egészségesnek talán nem sikerül a társadalom könyörületét kiérdemelni, de abban a Debrecenben, ahol a szegény betegek ápolásának négy-száz esztendő múltja és tradíciója van, gyógyítják a beteg embert, még akkor is, ha nincsen egyetlen polturája. És talán nem felesleges rámutatni arra, hogy az országos betegápolási alap nem máshonnan vonja el a debreceni betegek gyógyítására a pénzt, hogy

Debrecen a múlt évben is 498.182 pengőt fizetett be a betegápolási alap javára.

Nem szabad elvonni a gyógyszert a magyar anya és csecsemő gyógyításától

Földi ésszel, a magunk egyszerű észével nem lehet azt felfogni, hogy hová kel- lenek, mire szükségessé az országos betegápolási alap pénzei, ha nem az a rendeltetésük, hogy a szegény betegek ápolják, gyógyítsák belőlük. Hiszen ha Debrecennek egész szegények részére szánt gyógyszereit összevesszük és árukat levonjuk a beszolgáltatott összegekből, még akkor is

négyszázötven pengőnyi reneteg pénz marad vissza a népjóléti miniszterium rendelkezésére.

Nem szabad a gyógyszereket a szegény debreceni anyáktól, a csecsemőktől, a nagy betegségekkel küzdőktől elvonni. Amikor van pénz Collegium Ungaricumra, amikor a halak egészségére külön biológiai intézet vigyáz Tihanyban s amikor még a tyukok tenyésztésére is olyan kedvezményesen kapnak kölcsönt a tehetősök, szabad-e elvonni a gyógyszert a magyar anya, a magyar csecsemő gyógyításától? Szabad-e kitiltani a kórházakból a szülő anyákat, szabad-e sorsára bízni a csecsemőt, a máshova fordulni nem tudó beteget?

Bizonyos volt, hogy annak a reakciónak, amely a politika terén indult meg Bethlen István rezsimjével, át kellett csapni más területeire is az állami életnek. Át is csapott a gazdasági térre, most ime, igyekszik lerombolni azt, amit a huszadik

század a humanitás, a keresztényi könyörü- let terén épített. Minisztériumi urak olyan rendeleteket agyalnak ki, amelyeket a világ művelt részén talán el sem hinné- nek s amíg ugyanők

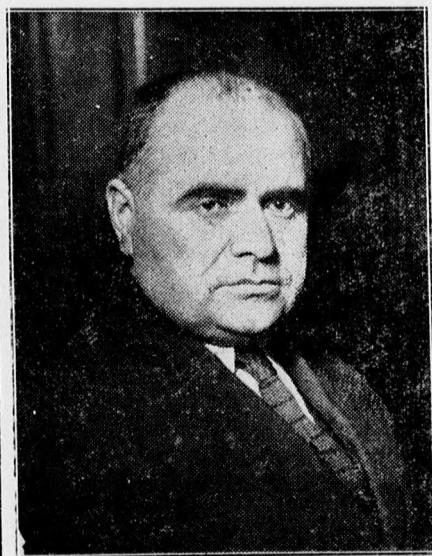
ankéteznek és dus dotációval, nagy államsegélyekkel szintársulatokat jár- ratnak az országban propagandára ennek a szegény nemzetnek a pusztító betegségei, az egyke, a tuberku- lózis ellen — rendeletükkel a beteg- ség terjedését, diadalmaskodását se- gitik elő.

Debrecen város hatóságai természetesen egyek a debreceni szegények védelmében a város minden polgárával. A városi köz- gyűlés már a közigazgatási bírósághoz panasszal élt a gyógyszerellátási költsé- gek nagymérvű leszállítása ellen s amíg a ver el nem dől, a szegény betegek to- vább kapják gyógyszereiket. Am most módját kell találni annak is, hogy azt a kórházat Debrecennek, amely a nagy szükség miatt áll fenn, valamiképpen mentse is meg az elpusztulástól, a bezá- rástól. Nem szabad az, hogy Debrecen város szegényei megérezzék, hogy oda- főnn, a minisztériumban valaki meggon- dolatlanul olyan rendeletet adott ki, amely ellenkezik a törvénnyel, ellenkezik a ke- resztynén morállal s emberek tömegeit hagyja magára betegségükben.

Nem szabad az, hogy a népjóléti mi-

Egy magyar festőművész regényes karrierje a hortobágyi gulyáskodástól a mézárasmesterségen, a pincérkedésen, a dunaparti zsákhordáson és a Szépművészeti Múzeum Murilló képén keresztül a világhír felé

Beszélgetés Káplár Miklóssal egy romantikus és küzdelmes életről, amely a Hortobágyánál kezdődött és a Hortobágyba torkollik — Vasárnap nyitja meg az őstehetségű modern művész nagyszabású kiállítását a Városháza disztermében

Káplár Miklós

volt: küzködés, harc, nyomor, szenvedés az élettel és az esettel. Önkéntlenül Munkácsyra kell gondolnunk, aki a békésabai asztalosmü- hely gyalapadja mellől indult el a Parnasszus teteje felé. És felültek bennünk egy másik nagy magyar művész neve: Koszta Józsefé, aki évtizedekig bírkózott megalkuvás nélkül névtelenül, éhezve a művészi hitért, amíg feltárultak előtte az érvényesülés, a pénz és a siker pán- tos kapui.

— Hol kezdte, honnan indult? — kérdezem Káplár Miklóst.

Markáns arca mosolyra húzódik.
— Egy hajduböszörményi kis parasztház ge- rendás szobájából. Apám földhözragadt föld- művelő volt. A sok gyerek nagyon pusztította a kenyeret, tehát korán kellett pályát keresni. Alig végeztem el az elemi iskolát, kimentem gulyásgyerekek a Hortobágyra. A hátyám is gulyás volt és egyszer hazajött látogatába egy gyönyörű cifraszűrben, Almaim netovábbja volt egy ilyen cifraszűr. Elmentem hát vele a gulya mellé. Négy évig őriztem ott a jószágot.

— Mikor kezdett először rajzolni?
— Pöttömnyi emberke voltam még. Volt egy vastag ácsplajbászom és ha egy tenyérnyi pa- pirdarabhoz jutottam, azonnal rajzokkal írkél- tam tele. A gulyában minden állatot ismertem, mert lerajzoltam egyenként a szelid teheneket és a hatalmas szarvu ökröket. A rajzok alá kanyarítottam a gazdájuk nevét, úgy h gy néha a számadógulyás tőlem kérdezte meg, hogy melyik állatnak ki a tulajdonosa.

— Tízennyolc éves koromban beteg lettem. Vécszakadt a gulyási karrieremnek. Ruzsake- rültem Böszörménybe és pályát változtattam. Kitanultam a mézárasmesterséget. De valami megnevezhetetlen belső vágy hajtolt, valami szörnyű szomjúságot éreztem, fáty elégedet- lenséget, aminek akkor még nem tudtam nevet adni. Ez a vágy hajtolt tovább, előre. És egy év múlva felültem a vonatra. Budapestre utaztam és hamarosan állást kaptam a köz- ponti vágóhídon.

— Abban maradt a rajzolás?
— Nem! Soha! Egymásután rajzoltam le éj- szakánként emlékezetből a kollégáimat, a mar- cona, tagbaszakadt, nyakigvéres mézárasmes- tényeket, de a rajzokat nem mertem nekik megmutatni, mert féltem, hogy kinevetnek.

— És egy vasárnap délután véletlenül sors- döntő dolog történt velem. Céltalanul kóborol- tam az uccákon s egyszerre csak bevetődtem a Szépművészeti Múzeumba. Az első szobában megtorpantam, lábam a földbe gyökereztek és úgy éreztem, hogy eddig sűrű ködben éltem, de ezek a kódok egy pillanat alatt leszakadtak a szívemről, a szememről és az agyamról. So- hasem felejttem el, egy Murilló kép előtt áll- tam s hirtelen világszág gyullt bennem: ezt

A Debreceni Független Újságon példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő

niszter rendelete a most folyó év debreceni halálzási statisztikájában mu- tassa meg hatását.

Népjóléti miniszter ur, minisztériumbeli nagy uraim, szegény, esendő ember va- gyok, ebben a nehéz életben s foglalkozá- som miatt is kitéve kísértéseknek, mint minden földi élő, részes az egyetemesen reánk nehezedő Bűnben. De nem irigylem Önöket, amikor majd az örök Itélő előtt számot kell adniok, ha emiatt a rendelet miatt egyetlen csecsemő, egyetlen anya is elpusztul. A népjóléti miniszter ur a római katolikus egyház főpapja. Ennek a ren- deletnek az aláírása előtt fel kellett volna lapoznia Máté evangéliumát, amelynek 18-ik részében, az 5-ik versben áll:

„És aki egy ilyen kis gyermeket be- fogad az én nevében, engem fogad be.”

És a 14-ik verset:

„A ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy egy is elvesszen e kicsinyek közül.”

THURY LEVENTE.

kerestem, ezt kutattam, ezt hajsoltam! Festő akarok lenni, színeket akarok keverni, vá- szonra fogom vetni azt, ami a lelkebben ka- varog, ami összeköt a világgal, az emberekkel és a természettel.

— Ugy tántorogtam akkor a terméken ke- resztül, mint egy részeg. Minden kép új és újabb csoda volt a számomra, isteni reveláció, mérhetetlen kutforrasa a gyönyörnek és az életteremtő szépségeknek.

— Ettől kezdve minden szabad percemben a képtáratok bujtam, nem győztem betelni a ké- pekkel, mániákusan fürkésztem a titkot, mely a holt anyagokból az örökkévaló művészet kincseit formálja. Egész héten a vérgőzös vá- góhídon dolgoztam, másfél mázsa húsdarabot cipeltem a vállamon a halálraült bar- mok halálbögése közben felvadás, durva embe- rek között, de a vasárnap az enyém volt, ro- hantam a vérből és szennyből a szépségek bi- rodalmába.

— Egy napon eszetel, festéket és vásznat vásároltam. És a kültekli kis padlásszobám-

MEGJELENT KAPHATÓ
A
KÖZUTI KÖZLEKEDÉSI
RENDEZET
EGYSÉGES SZABÁLYZATA

KÖZLEKEDÉSI KODEX

M. kir. belügyminiszterium kiadása
Vászonkötésben ára — P 240
Kapható
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.
könyveskereskedésében. Telefon 54.

Ujság... és... 21... ARÁT

folyó év deb... tikájában mu... ását.

minisztériumbeli... endő ember va... n s foglalkozá... rtéseknek, mint... az egyetemesen... De nem irigylem... örök Itélő előtt... miatt a rendelet... egyetlen anyja is... szter ur a római... a. Ennek a ren... fel kellett volna... umát, amelynek... ersben áll:

gyermeket be... engem fogad

ok sem akarja... e kicsinyek

RY LEVENTE.

horto- pincér- ivészeti felé

ről, amely nap nyitja Városháza

t hajszoltam! Festő... rok keverni, vá... mi a lelkemben ka... ggal, az emberekkel

kor a termeken ke... Minden kép új és... mra, isteni reveláció... gyönyörnek és az

szabad percemben a... öztem betelni a ké... ztem a titkot, mely... ökkévaló művészet

étem a vérgőzös vá... mázsás húsdarab... a halálraítelt har... félvad, durva embe... az enyém volt, ro... yból a szépségek bi...

festéket és vásznat... i kis padlásszobám...

KAPHATÓ

LEKEDÉSI SZET ABÁLYZATA

SI KODEX

sterium kiadása

ra — P 240

ató

ÁNDOR R. T.

Telefon 54.

Építészek figyelmébe!

Rázsó Gyula ucca 10. szám alól ingyen homok hordható.

ban festeni kezdtem az első olajképet. Mi volt a témája? Egy dermedten fekvő ökör a halálos taglócsapás után a vágóhíd vériszapos kövében. Zagyva, groteszk kép volt ez, de mégis kép volt, megtaláltam magamat és mérhetetlen vágy uralkodott el bennem: tanulni, tanulni, tanulni és tudni, hogy egyszer majd az én képeim is a múzeumban fűggjenek.

— *Nehéz volt az indulás?*
— Emberfeletlenül nehéz! Ma már semmiért nem tudnám azt végigkínálni még egyszer. Búcsút mondtam a nehéz mészárosmesterségnek és pincér lettem egy köbányai kiskörmében. Könnyebb volt a munka és több volt a szabad idő. Éjszaka tanultam, magánúton elvégeztem a négy középiskolát és le akartam értesíteni, mert azt hallottam, hogy értelesség nélkül nem vesznek fel a Képzőművészeti Főiskolába. Huszonnégy éves, nagybajszu, meglelt férfi voltam, mikor a negyedik polgáriból sikeresen levizsgáztam. Nagyon büszke lettem erre és felmerészkedtem néhány képpel Iványi Grünwald Bélához. A kiváló mester soha nem nézegette a képeimet, aztán kivallott az életemről, majd megindultan ezt mondta:

— Fiam, téged későn ért az első napuság, de azért ne csüggedj, mert valószínűleg a legízesebb és legkritikább magyar gyümölcsök közé érik a pikturád.

— Sirvakadtam örömben. A mester felvett ingyenes növendéknek a festőiskolájába. En persze tovább pincéreskedtem, majd egy hosszú ideig, mikor állás nélkül voltam, zsák-hordó lettem a dunai rakparton. Ritkán ebédeltem, még ritkábban vacsoráztam, de vászonra és festékre mindig volt pénzem és szorgalmasan tanultam szabad óráimban Iványi Grünwaldnál.

— Két év múlva felvettek rendkívüli növendéknek a Képzőművészeti Főiskolába. Négy termékeny évig dolgoztam ott Réthy mester keze alatt, míg egy szép napon Szinyei Merse Pál meglátogatta az iskolát, megállt a hátam megett, hosszasan nézte hogyan dolgozom, aztán karofogta Réthyt, sokáig sugdosott vele, éreztem, hogy rólam folyik a szó és én remegve vártam, hogy mi fog történni.

— Gyere csak ide, Miklós! — mondta Réthy. Szinyei Merse kezét nyújtott. Szerettem volna megcsókolni azt az áldott kezét.

— Tudok már rólad mindent, fiam — szólt főságosan, elviszlek magammal haza, hozzám, Kaposvárra. Neked már nem szabad tanulni, el kell felejtened az akadémiázást. Te mátlól kezdve járj a saját lábodon, a magad kiállón utján, mert te csak így juthatsz a csillagokig...

— Hét évig éltem Szinyei Mersénél a kaposvári paradicsomban. Családtagként kezeltek és mikor örökre lehunyta szeméit a magyar piktúra fejedelme, úgy sirattam meg őt, mintha az apámat vesztettem volna el.

— Ne akarj sohse gyorsan és könnyen érvényesülni! — figyelmeztetett mindig a nagy aggastyán. Ne törődj az oleszó sikerekkel, ne alkudj meg a viszonyaiddal, ne hajhász a községség kegyét, ne kergesd a zizegő bankót, várj és dolgozz türelemmel, mert a te idődnék el kell jönni!

— Szót fogadtam neki. Négy évvel ezelőtt rendeztem meg az első önálló fővárosi kiállítást. Óriási sikerem volt. Andrassy Gyula gróf meghívott a tiszadobi kastélyába, három hónapig laktam ott és házigazdám, az európai hírű műgyűjtő tizenkét képet vásárolt tőlem. A kétszeresét fizette annak, amit kértem tőle.

— Aztán hazajöttem. Vissza a Hortobágyra, a szépséges, magyar pusztára, a színeknek és a hangulatoknak erre a kimeríthetetlen kincsesházába. Mikereskedőkkel nem álltam szóba, tárlatokra szóló meghívásokat tucatjával utasítottam el, mert mostanáig vívódtam, hogy teljesen önmagamra leljek. Önkéntes remetésem bő jutalmat hozott: most már teljesen a magam lábán járok a saját utamon!

— *Mit csinált három évig a Hortobágyon?*
— Dolgoztam. Télen-nyáron. A hortobágyi emberek az én testvéreim. És a Hortobágy az én hazám. A testvéreimnek és a hazámnak a lelkét és arcát kutattam és festettem, a déli-hátságos magyar puszták leglelkét vittem a paletámról a vásznaimra. Három évig a hortobágyi ék alatt éltem, a Hortobágy emberei és barmai között, a Hortobágy millió színet szívtam magamba. Nyáron kint hálók a csikósok, bojtá-

rok, gulyások, kondások között. Ez a gögös, büszke, zárkózott népség befogadott engem, az ő kenyériket eszem, az ő italukat iszom, mert vér vagyok a vérből, hús a húsból és ha sikerül, amire vállalkoztam — nem életem hiába. En ennek a szépséges, elhanyagolt, vad földdarabnak a festője vagyok. A technikai haladás néhány évtizeden belül talán egészen felzabálja a Hortobágyt, Európa legnagyobb pusztáját és én azt akarom, hogy az utókornak megőrizsem képeimen ezt a pusztulásra ítelt pusztát, a magyar földnek ezt az eredeti, őszamatu, történelmi, bibbiai szépségű följét.

— *Miért éppen Debrecenben kezd el kiállítást?*

Káplár Miklós zsebébe nyul és tucatnyi levelet húz elő. Budapesti és külföldi képzaloknok meghívásai.

— Debrecen a Hortobágy gazdája és Debrecen a Hortobágy kapuja. A vasárnap kezdődő kiállításommal nyitom meg a kiállításaim sorát. Honnan is indulhatnék, ha nem Debrecenből?

— *Végleg elbuzogott a Hortobágytól? — adjuk fel az utolsó kérdést.*

Káplár Miklós az asztalra ül.

— Soha! Bármerre vessen a sors és bármerre dobjon a siker, úgy szököm majd haza mindig a Hortobágyra, mint ahogy az eltvedt gyermek fut lélekszakadva az egyetlen egy Édesanyja után.

(F. L.)

A debreceni fogházban raboskodó kommunista agitátornak, Papp Gyulának a felesége levelet írt Szovjetországból és panaszkodik az ujságírókra

A debreceni törvényszék fogházának lakója hónapok óta Papp Gyula kommunista agitátor, akit Budapestről hoztak Debrecenbe, azzal vádolva, hogy ő ölte meg Rubin Farkas debreceni gyárigazgatót a kommun idején és mint terrorista rekvirált a városban.

Papp Gyula a kommün bukása után elmenekült az országból és Szovjetországba ment, ahol az agitátorképző iskolába került. Kiképzés után több társával visszajött magyar földre, hogy itt részt vegyen a kommunista sejtrendszer kiépítésén.

A Szántó-féle kommunista összeesküvés ügyében indult nyomozás során kére került és debreceni viselt dolgaiért is kérdőre vonták.

Papp Gyula a törvényszéki kihallgatásokon öntudatos kommunistának mondta

magát és beismerte, hogy agitálni jött vissza a magyar földre. A fanatikus embernek felesége Szovjetországból területei és szorgalmasan küldözgeti leveleit a debreceni fogházban raboskodó férjéhez, akit kitartásra buzdít. Legutóbbi levelében azt írja a kommunista menyecske, hogy nagyon haragszik a debreceni lapokra, mert rosszakat irnak az orosz viszonyokról. Az orosz nép éhezéséről és nyomorúságáról írt cikkeket — írja — melyeket ide kikerült debreceni lapokból olvastam, nem kell szérszerint érteni és ha olvasod őket, nem szabad arra gondolni hogy én éhezek. Igaz, hogy jegyre adnak élelmet, de nem éhezünk.

Igy vigasztalja kommunista férjét az asszony levelében, mely az ügyészési cenzurára került.

A miniszterelnöknek sürgősen le kell mondani állásáról a Kossuth párt szerint

A Kossuth párt a hágai határozat ellen

Az Országos Függetlenségi Kossuth-párt tegnap este választmányi ülést tartott, amelyen a vidéki szervezetek küldöttei is nagy számban vettek részt.

Az értekezlet egyetlen tárgya a hágai megegyezés volt.

Dr. Nagy Vince ügyvezető elnök ismertette a kérdést, amelyhez Buza Barna, Horváth Zoltán, Ruppert Rezső, Vámbéry Rusztem, ifj. Szenté József kigazda és mások szóltak hozzá.

Végül egyhangulag a következő határozatot, illetve deklarációt fogadták el:

A Függetlenségi Kossuth-párt megállapítja, hogy a hágai megegyezés sulyos csalódást hozott az egész országnak, még azoknak is, akik kezdetül fogva bizalmatlanok voltak a Bethlen-kormány hágai szereplésével szemben.

Az elért és kormánylapokban előnyösnek feltüntetett állítólagos „eredmény” ellentétben áll nemcsak a sulyos gazdasági válságban élő ország egyetemes érdekeivel, hanem magának Bethlen István miniszterelnöknek a hágai konferenciát megelőzően itthon tett kijelentéseivel is.

A miniszterelnök november 6-án a felsőház külügyi bizottsága előtt ezt mondta:

„Semmiféle befolyást nem kíván gyakorolni az ugynevezett optánsügyre, mert abban személyileg is érdekelve van és a magar részéről komoly és beható megfontolás tárgyává tette az erkölcsi összeférhetlenség kérdését és arra a meggyőződésre jutott, hogy ez csak akkor állana be, ha hozzájárulna ahhoz, hogy a magyar kormány bármilyen formában is jóváteletti fizetéseket vállaljon el a magyar nép nevében azért, hogy akár ő, akár a magyar állampolgárok bizonyos kategóriáit a magyar adófizetők terhére kártalanítsák. Mivel ehez hozzájárulni nem fog, nem látja főforogni az erkölcsi összeférhetlenség esetét.”

Ugyanezt két hét múlva megismételte a

képviselőház külügyi bizottsága előtt is.

És mégis mi történt Hágában? A magyar miniszterelnök hozzájárult egy olyan megegyezéshez, amely szerint 1943-tól 1966-ig évi 13 és fél millió aranykoronát fog fizetni Magyarország. Hogy nem jóvátelet címén, hanem más címen fizetjük, az mellékes. Döntő az, hogy fizetést vállalt a miniszterelnök, holott kimenetele előtt a parlament és az egész ország közvéleménye megállapította, hogy nem fizethetünk, mert nincs mi-ből.

Ime Ausztria hajthatatlan maradt a hágai konferencián a feléje is irányuló fizetési követelésekkel szemben és gerinces kitartása eredménnyel járt: sem jóvátelet, sem más címen egy fillér újabb teher sem szakadt a nyakába.

Ezzel szemben Magyarország további 23 évig adófizetője lesz a kis- és nagy ententének, viszont ezek kegyesek lesznek a befizetett magyar milliókból az ugynevezett optáns követeléseket, párszáz földirtokos követelését, továbbá a Habsburg-főhercegek és egyházak követeléseit kiegyenlíteni.

A Kossuth-párt megállapítja, hogy a miniszterelnökre nézve ezzel bekövetkezett az „erkölcsi összeférhetlenség” esete, amelynek konzekvenciáját levonni, állásáról lemondani, saját megállapítása szerint is sürgős kötelessége.

De ettől eltekintve is tiltakozik a Kossuth-párt az ellen, hogy a dolgozó és nélkülöző magyar állampolgárok terhére ilyen sulyos és igazságtalan megegyezést ratifikáljon a magyar országyűlés. Az optáns földirtokosok, valamint a Habsburg-főhercegek, az egyházak és részvénytársaságok, ha az ország feldarabolásával vagonokban kárt is szenvedtek, bármennyire fájdalmas ez rájuk, éppugy a háboru elvesztésének következménye, mint a hadikölcsönkötvények elértéktelenedése.

Eppen ezért meg nem engedhetőnek tartja a Kossuth-párt, hogy amikor az állam törvényhozásilag megvédi magát a sokszázezer,

Legszebb

uri divatcipők Neumann Miksánál

tetemes részükben ezzel teljesen tönkrement kisember hadikölcsön-valorizálási követelésével szemben, ugyanakkor a nyolcmillió csonkaország gondok közt vergődő polgárainak adómillióiból kártalanítson néhány száz földirtokost, egy pár „főherceget”, egyházat, részvénytársaságot stb., mégpedig tegye ezt nem a saját kötelességéből, hanem a kisentente államok helyett. Hogy az A) pénztár és B) pénztár külön intézményét kitalálták, az nem változtat azon a kiáltó tényen, hogy: ezelőtt egy évvel még semmiféle fizetést se követeltek tőlünk sem a kis-, sem a nagyentente hatalmak 1943 utánra, viszont vonakodtak megfizetni az optánsok és a többiek követeléseit. A hágai megegyezés szerint azonban 1943 után 23 éven át fizetni fogunk évi 13 és fél millió aranykoronát, ök meg kielegitik az addig megtagadott optánsköveteléseket.

Ha ennek az országnak nincs pénze a nyomorgó hadikölcsönkötvényeseknek még csak részleges kártalanítására sem, ha nincs pénze a háboru legsúlyosabb áldozatairól, a hadirokkantokról, hadözvegyekről és árvákról való tisztességes gondoskodásra, akkor egyetlen fillérje sem lehet a Romániában, vagy más államokban károsult párszáz magánember számára.

A Kossuth-párt felhívja a képviselőház ellenzéki pártjait, hogy minden erejükből szálljanak sikkra az országra újabb sulyos terhet jelentő, belpolitikailag nem indokolható és felháborítóan közérdekellenes hágai egyezmény elfogadása, becikkelyezése ellen.

De felhívja az ország összes törvényhatóságait is, hogy — ha kisebb jelentőségű kérdésekben számtalanszor, akkor most is — éljenek alkotmányos felirati jogukkal és tiltakozzanak az igazságtalan és az ország gazdasági erejét felülhaladó, csak egyesek önző érdekeit szolgáló újabb megterhelés ellen.

Az új Jugoszláv büntetőtörvénykönyv rendelkezései

A jugoszláv diktatura új törvénykönyve szerint a testi épség ellen elkövetett bűncselekményeket nem a sérülés gyógytartama szerint minősítik, hanem az elkövetési eszköz minősége és veszélyessége szerint. A házasságtörés büntetését az eddigi három hónapról 2 évig terjedő fegyházra emelték fel, de nem büntetik, ha a házastelek az elkövetés idejében különváltak élnek. A nyilvános becsületesítés büntetése 5 évig terjedő fogház, de a becsületesítés fogalmát a törvény nem határozza meg s bűncselekménynek minősíti a valóságnak megfelelő személyi és családi természetű hírek terjesztését, amelyek megbolygathatják a sértett fél lelki nyugalmát. Büntetendő, ha valaki másnak szemére lobbantja büntetett előéletét. Valódiság bizonyításának nincs helye becsületesítésnél, csak rágalmazásnál. A vagon elleni deliktumoknál az értékhátart 2000 dinárról 300 dinárra szállították le.

— Béli képek, esküvői, családi felvételek művészi kiállításban Ruzsákánál készülnek. Piac ucca 32. Tulajdonos: Kiss Rózi.

— Az állatforgalmi szavatosság — az 1923. t.-c. rendszeres magyarazata a joggyakorlattal — megjelent második bővített kiadásban. Dr. Gaar és dr. Pollyák szerkesztésében. Ára 3 Pengő. Kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében.

Haas Lipót

32 éves cég! 46 fióközlet! Ferenc József ut 58. Telefon 9-63.

Valódi Argaman szőnyeg 200/300 cm. méretben — P 240.—

Velour szőnyeg gyönyörű mintákban 200/300 cm. nagyságban, leszállított árá P 90.—

Linoleum

Teljes munkában van a debreceni rendőrség rádió leadó és vevő állomása

Hirt adtunk már arról, hogy a belügyminiszter a vidéki kapitányságokon rádió leadó és vevő állomást szereltetett fel a nyugati államok rendőrségein már jól bevált módszer alapján. A debreceni kapitányság egyik földszinti helyiségében, ahol eddig az ügyeletes detektívek szobája volt, felszerelték az állomást, mely a napokban teljesen elkészült és már teljes munkában van.

A debreceni rendőrség így nincs kötve telefonhoz és lassu távirathoz, rádió útján kapja a fővárosból a fontos értesítéseket és ő is leadja közleményeit rádió útján. Azt, hogy milyen fontos segítő eszköz gyors nyomozásoknál a rádió, nem kell magyarázni. A technika legújabb vívmánya a rendőrség szolgálatába állt és összekapcsolta a vidéki rendőrséget elszakíthatatlanul a fővárosi rendőrséggel. A belügyminiszternek terve a rendőrség felszerelésének modernizálása és a rádió az első intézkedés eredménye.

A rendőrségnek helyet kapott a rádióállomás, ez nagyon helyes és nagyon szükséges, de az már nem helyes és nem szükséges, hogy a kapitányság központi ügyeletének hivatali szobájában vaságycsövek helyeztek el. Szépek az ágyak, tiszták a takarók, de mégsem arra való, hogy emeljük vagy megtartsák a hivatali helyiség komolyságát. Nagyon furcsa látvány az

íróasztal a két vetett ágy szomszédságában. A rendőrség hivatali szobái közül a legforgalmasabb a központi ügyeleti szoba, ahol mindenki megfordul, feljelentését, panaszát beadni és így nem található helyesnek, hogy az ágyak családias látványa fogadja a belépő feleket. Előfordult, hogy többen visszatértek az ajtóból, látva az ágyakat és csak akkor léptek be a szobába, mikor hivatalosan közölték, hogy ne féljenek, nem hálószoza ez, csak annak látszik.

Az elmúlt év utolsó hónapjában vonultak be a derék vaságycsövek a központi ügyelet hivatali szobájába. Akkor még úgy volt, hogy csak ideiglenesen és aztán majd elviszik az ágyakat másik szobába. A rádióállomást szerelték fel abban a szobában, ahol az ágyak voltak és bízták abban, hogy az új évben már megtalálják az alkalmas megoldást az ügyeletes detektívek alvó helyének más elhelyezésére. Az új év eljött, de az ágyak nem mentek, sőt úgy látszik, a rendőrség modernizálásának nagyobb örömeire véglegesítést nyerne a hivatali szobában.

Vannak, akik helyeslik az ágyak dögét és jó humorral azt hangoztatják, hogy ez is egy debreceni specialitás, — kár lenne változtatni rajta, olyan érdekes, hogy ágyak között adhatja elő panaszát a derék debreceni polgár.

A tiszazugi méregkeverők bűnpöre az evangélium megvilágításában

Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész szenzációs előadása a Kossuth uccai templom vasárnapi vallásos ünnepélyén

E hó 26-án, azaz vasárnap délután 5 órakor nagy érdeklődéssel várt vallásos ünnepély lesz a Kossuth uccai templomban, az egyházi női bizottság rendezésében, amelynek különös és esemény-számba menő érdekességét az kölcsönöz, hogy azon az előadást Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész tartja, akit dr. Baltázár Dezső tiszántúli egyházkerületi püspök nemrég helyezett az ismert bűnpörök miatt vallásérkölesileg veszélyeztetett pontra, hogy a vallás és az erkölcsiség hatalmas erejével vezesse vissza a bűnbe merült szerencsétleneket az evangéliumi utra.

Benkő Viktor éber vigyázattal figyeli az eseményeket és keresi a sajtó sebekre az egyetlen gyógyító, igaz orvosságot. Előadását a vasárnap délután 5 órakor a Kossuth uccai templomban kezdődő vallásos ünnepély keretében tartja meg. Előadásának bizonyára nagy hallgatósága lesz s így valószínűleg a templom kicsinek fog bizonyulni.

Benkő Viktor előadásának gondolatmenete a következő lesz: A falu reális képe. „Az elsodort falu.” „A fálya.” A kialudt fálya. A falu sántája és leányai. Hogy jutottunk idáig? Hol a baj? Hol az orvos? Mi az orvosság? Az alkoholizmus. A tömeges mérgezés tömegpsyhosisa. A tárgyalásokon. A vádlottak lelki képe. Öspogányság. Keresztényiség. Nagyrév és a Krisztus. A Krisztus Nagyréven. A falu jövője.

Benkő Viktor nagyrévi h. lelkész erdélyi székely református családból származott. Apai nagyapja, az Erdélyszerte ismert „Benkő bácsi” az erdélyi ref. egyházkerület generális direktora, közigazgatója és görgényi esperes, anyai nagyapja a székelyudvarhelyi ref. kollégium 46. éven át igazgatója és újjászervezője volt, az az „örög kis professzor”, akiről hálás tanítványai: Benedek Elek elbeszéléseiben oly sokszor emlékezik meg. Benkő Viktor mint lelképásztor 24. éven át majdnem mindig a régi Nagymagyarországnak a legnehezebb helyein: a végeken, nemzeti-ségek között végzett állandóan missziói, misszionáriusi szolgálatot. Püspökei ezek között „szellemi atyja”, néhai Kenesey Béla folyton oda küldötte, ahová más nem szivesen ment, hol a legnehezebb volt a szolgálat: elsodort falukba, elnémult harangok közé. Erdélyben az ugyne-

vezett desolata, megszünt eklézsiák anyasítására s a zsilvölgyi bányatelepeken élő ezernyi református bányász közé, hogy a megszünt egyházakat életre hívja, az újonnan alakulókat szervezze és anyasítsa. — Mint ilyent, a konvent és zsinat néhai elnöke s az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka, báró Bánffy Dezső Amerikába akarta kiküldeni lelképásztorul, de püspöke visszatartotta, mert Erdélyben volt szükség rá. Benkő Viktor volt az északkeleti Magyarország, a mai Kárpát-alja első evangélistája és misszionáriusa, mint a máramarosszigeti jogakadémia néhai igazgatója, dr. Gergely György írta róla: „vad keletünk misszionáriusa”. A világháború alatt a budapesti református Bethesda-kórházban levő diakonissza egy-letnek volt utazó titkára s a „Bethesda” c. lapnak társszerkesztője s mint utazó titkár szertejárta az országban, ismertette, propagálva az annyira ismeretlen, de oly

áldásos diakonissza ügyet. Az elszakított utódállamokba helyezte s mint ilyet a jugoszláviai ref. egyház kérésére az amerikai angol ref. egyház — Reformed Church — küldmissziói bizottsága Jugoszláviába küldte le Csehszlovákiából, hol mint a zombori ref. egyház lelkésze s a jugoszláviai ref. egyház belmisszionáriusa hat, és fél éven át szerte járt a Balkánon, a szeret szórt magyar, német, cseh és horvát reformátusok között, az evangélium erejével erősítgetve a ref. magyarságot. Ő tartotta magyar katonáknak az első magyar ref. istentiszteletet évszázados, megfeketedett falú huszita templomban Prágában, ő gyűjtögette a Belgrádban szeret élő magyar reformátusokat és ő tartotta nekik az imperiumváltozás óta az első magyar ref. istentiszteletet. Mint a jugoszláviai ref. egyház iratkeresztésének vezetője, magyar irodalmi, főleg evangéliumi iratoknak egész dandárját küldte szét a három utódállamba.

Most, hogy 5 tanuló gyermeke magyar kultúrán növekedhessék s mert tartózkodási engedélye is Zomborban lejárt, felkötött Magyarországra a múlt év őszén, mikor épen kibomlott a szomorú szenzáció: a nagyrévi tömeges arzénmérgezés. A Nagyrévre épen embert kereső főpásztor dr. Baltázár Dezső püspök a felette nehez misszióba: a nagyrévi ref. egyházba helyezte a lelkész nyugdíjaztatása befejeztéig helyettes lelképásztorul. Benkő Viktor nagy tapasztalata, égo hite és sok próbáltatás tüzeben megedzett lelképásztori buzgótsága bizonyára e veszélyeztetett ponton is megtermi Isten segítségével a maga áldásos gyümölcsét.

A templomi ünnepély sorrendje a következő:

Kezdeté vasárnap pontban délután öt órakor a Kossuth uccai templomban. Belépődij nem lesz, adakozás a kijáratoknál az egyházi női bizottság kezében.

1. Fennálló ének: 5. dicséret. 2. Főének: 188. dicséret 1—3. verse. 3. Bibliát olvas és megnyitó imát mond B. a. j. Mihály, az egyházi rész vezető lelkésze. 4. Közének: 196. dicséret 5. verse. 5. „A tiszazugi méregkeverők bűnpöre az evangélium megvilágításában” címen előadást tart: Benkő Viktor nagyrévi missziós lelkész. 6. Hegedűszó. Előadja Versényi Tibor, az orsz. zeneakadémia növendéke. Orgonán kíséri Bartha Emma urleány. 7. Arany János: „Ágnes asszony” című balladáját előadja Molnár Elemér hittanhallgató. Bezáró ének: 147. dics. 1—3. verse.

Ismerkedő teaeztély az egyházi tanácsosok tiszteletére.

A templomi ünnepély után, este fél 8 órakor az egyházi rész női bizottsága ismerkedő teaeztélyt (szeretvendégséget) rendez az egyházi tanácsosok és családtagjaik számára a régi Dóczy intézet internátusában. Az összejövetel imádsággal

Megnyilik

e hó 28-án, kedden a

Kézimunka Szaküzlet

Kossuth u. 2. (Városház épület)

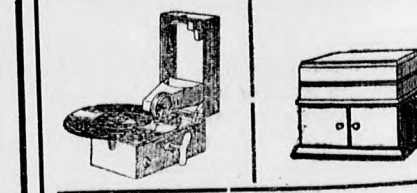
és énekléssel veszi kezdetét, majd dr. V. Á. s. Á. y. István polgármester, az egyházi rész gondnoka mond rövid megnyitó és üdvözlő beszédet. Több felszólalás keretében ismertette az egyházi rész munkáinak fontosságát is. A háziasszonyi tisztelet Koncz Aurélné és a vezetése alatt álló női bizottság tagjai töltik be. Kéretnek a meghívottak, hogy a megajánlott élelmiszereket vasárnap délelőtt 11 órától délután 3 óráig küldjék be az internátusba. Belépési díj itt külön 50 fillér. Ruhatar lesz. Hisszük, hogy a Kossuth uccai egyházi rész ez első nyilvános megmozdulása mind erkölcsökben, mind anyagiakban sikeres lesz.

Miss Kittisima, a londoni Alhambra ünnepelt táncosnője, aki debreceni lány: Goldstein Kató. A kitünő táncosnő Debrecenben kezdett tanulni Perzel Karolánál és sokat szerepelt műkedvelő előadásokon, majd Budapestben képezte magát tovább és első szerződését Prágába kötötte meg. Ott olyan nagy sikerrel szerepelt, hogy rögtön az Alhambra hívta meg fényes szerződéssel és most az egykori debreceni kislány Miss Kittisima néven London egyik leghíresebb táncosnője. (A Debreceni Független Újság felvétele.)

Nincs szebb, értékesebb és olcsóbb ajándék, mint egy Ruzicska-felvétel. Műterem egész nap fűtve. (Piac ucca 32.)

Liener fényképész felkéri a n. é. közönséget a Csapó ucca 1. szám alatti kiállításának meztékitésére.

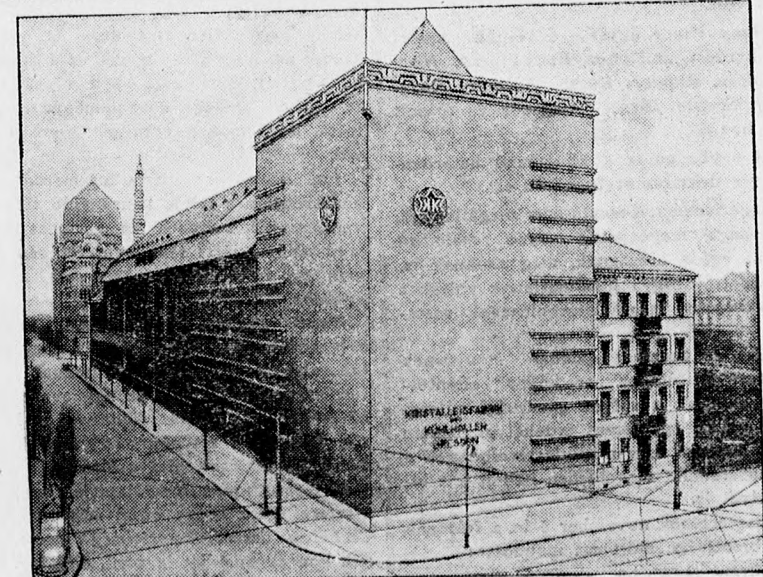

A család öröme egy elsőrangú

JÓ GRAMOFON

Valódi angol His Master's (Kutyás), Columbia, Decca gramofonok s gramofonlemezek havi részletfizetésre is minden áramelés nélkül eredeti gyári áron kaphatók!

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR F. Gramofonosztályában Debrecen, Piac u. 34. Csakis elsőrangú valódi angol gyártmányt tartunk s már 120 pengőtől kezdve kaphatók.

Épület ablak nélkül Drezdában.

Rádiósok figyelmébe!

Elvem kevés haszon, nagy forgalom!

ÁR JEGYZÉK KIVONAT:

Friss OROSZLAN elem 90 vattos	P 10
Friss OROSZLAN elem 60 vattos	P 7
PHILIPS cső A 409	P 6.50
PHILIPS cső A 415	P 9
PHILIPS cső B 443	P 15
PHILIPS cső B 405	P 9

Két csöves PHILIPS rádió PHILIPS hangszóróval, telepekkel, antennával — P 150 — Kész rádiók és alkatrészek legolcsóbban kaphatók

FÖLDES SÁNDOR legrégibb rádióüzletében Hatvan u. 18.

Ebédlő és c. ont színlben zománcozott hálósobák olcsó áron kaphatók

WEISZ FERENC Telefon 10—89 sz. Fördő ucca 4. szám

Ismeretterjesztő előadás a Függetlenségi Körben

E hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel dr. Vázsonyi János budapesti ügyvéd tart előadást: „Demokrácia és nemzeti eszme” címen. A kétségtelül érdekes előadás bizonyára igen széles körben kelt érdeklődést, mert a kiváló előadó nagy tudása, kitűnő szónoki ereje, amit néhai édesatyjától, Vázsonyi Vilmostól örökölt, valamint sikeresen megválasztott témaköre biztosítja azt.

Megnyitja az ismeretterjesztő előadást Rábold Guszav leánygimnáziumi tanár és bezárja dr. Schwarz Arthur ügyvéd. Az előadásokra belépődíj nincs. Minden érdeklődőt szívesen lát a kör vezetősége.

Az Iparoskör évnnyitó kulturdélutánja

Több heti lázas előkészítő és minden részletre kiterjedő munka után az Iparoskör ma, vasárnap délután pontosan 4 órai kezdettel tartja meg első kulturdélutánját az Ipartestület dísztermében.

A műsor a következő: 1. K. Nagy Sándor állami igazgató előadása: A munka nevelő hatása. 2. vitéz Soltész Gyuláné műdalokat énekel. 3. Földesi Lajos irredenta verseket szaval. 4. Krompachi István operacékes énekszámai. 5. Tyorán Gábor hegedűszámai, cimbalmon kíséri Szabó István. 6. dr. Ratkóczy János kuplézik, saját zongorakiséréttel. 7. A Vajda-kvintett énekszámai.

Azt hisszük, hogy fentiekhez kommentár nem kell: az Iparoskör gondoskodott eredeti tervének, az általános műveltség fejlesztésének kellékéről, de ugyanakkor — szerencsés kézzel — szórakoztató részről is, tehát a komoly tudomány szép összhangban van a vidámsággal.

Ezúton ismételn felkérjük — a rendezőség megkeresésére — az érdeklődő nagyközönséget, hogy helyeiket még lehetőleg az előadás megkezdése — délután pontosan 4 óra — előtt szíveskedjenek elfoglalni, mert a későbbi időpontok helyet biztosítani, — tekintettel a szinte páratlanul álló nagy érdeklődésre, — nem tudunk.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó DEGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSEI:

Pásztor Tibike életének 4-ik hetében elhunyt. Temetése f. hó 26-án déli 12 órakor lesz a Csapó uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Csapó uccai temetőbe.

Özv. Kiss Józsefné szül. Balla Juliánna életének 78-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 27-én délután 2 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Deák Sándor életének 40-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután fél 3 órakor lesz Tégláskert, Balogh Mihály ucca 8-ik B. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

Báthori Mária életének 45-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 3 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasháztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után a Péterfia uccai temetőbe.

SINGING FOOL

BESZÉLO HANGOS FILM FŐSLÁGERE A

SANNY BOY

KOTTÁJA ES GRAMOFON

LEMEZEI

ANGOL ES MAGYAR

SZÖVEGGEL, ZENE

KARRAL stb. kap

hatók

HEGEDÜS ES SÁNDOR RT.

ZENEMŰ ES GRAMOFONKERESKEDÉSBEN

PIAC UCCA 34. SZ.

A hatvani tanító halálos szerelmi drámája ügyében ítéletet hozott az egri törvényszék

A gyilkos házaspárt elítélték, a 15 éves leányukat felmentették

Eger, január 25. Varju János ny. vasúti alkalmazott és szép fiatal felesége agyonverték Kovács Gyula hatvani tanítót, aki szerelmi ajánlatokkal üldözte Varju Jánosnét. A gyilkos házaspár ma állott a törvényszék elé. Velük együtt került a vádlottak padjára Varju János első házasságából származó 15 éves leánya, aki a vádirat szerint segédkezett szüleinek a gyilkosság végrehajtásában. A főtár-

gyalás egész nap tartott, amely alatt számos tanút hallgattak ki. Délután a perbeszédre került a sor, majd este kihirdették az ítéletet. A törvényszék bűnösnek mondta ki Varju Jánost és feleségét halálotkozó testisítés büntetésében és ezért Varjut 6 évi fegyházra, feleségét 3 évi börtönre ítélte a törvényszék. A fiatalokot felmentették a vád alól és azonnal szabadlábra helyezték.

A téglavetői cigányvajda felesége hipnotizálta és fosztotta ki özv. Váry Péterné Péczely uccai asszonyt

Hírt adunk már arról, hogy a Péczely ucca 8. számú házba bement egy cigányasszony és kártyavetés ürügyével közelébe férközött özv. Váry Péternének, akit hipnotizált és elvitte a lakásából ruhaneműt, élelmiszert és 10 pengő készpénzt. A Székely deiekkivicsoport tagjai kinyomozták a ravasz cigányasszony lakását és elfogták. Az asszonynál tartott házkutatás-kor megtalálták a Péczely uccai lakásról elvitt holmikat. A nyomozás során az is megállapítást nyert, hogy az asszonyt tényleg hip-

notizálta a ravasz cigányasszony. Ugy elkábitotta, hogy nem volt ura akaratának és kényszerítette arra, hogy maga adja át azokat a holmikat, amelyekre szüksége volt.

A cigányasszonynak nem ez az első ilyen ügye. Tavaly egy szabómesternél járt és azt is sikerült neki elkábitani. A cigányasszony felesége a téglavetői cigányvajdának és szép cserepes házuk van. A nyomozás lefolytatása után átadják a vajdánét az ügyésznek.

Vásáry István polgármester eljárta a miniszteriumokban a Városok Kulturális Szövetsége és Debrecen város ügyeinek elintézésére végett

A burkolási hozzájárulás és a nyugdíjasok ügye kedvező elintézését nyer — Engedélyt kapott Debrecen törlesztéses kölcsön felvétele ügyében megindítandó tárgyalásra

Dr. Vásáry István polgármester tegnapi délután Budapestre utazott, hol a vidéki városok kulturális szövetségének elnökségével a kultuszminiszterhez volt meghívása. Az értekezleten Szeged, Debrecen, Pécs, Sopron, Szombathely, Miskolc, Nyíregyháza, Békéscsaba polgármesterei dr. Kuthy Sándor, a szövetség igazgatója vettek részt. A polgármester szombat délelben érkezett haza és utja eredményéről a következőket mondotta:

— A városok kulturális szövetsége jelentőségének az illetékes kormánytényezők részéről megnyilvánult meleg érdeklődés és elismerés legjobb bizonyossága. Békéscsabán mi csak értekezletet terveztünk, melyen a miskolci

kongresszus határozatainak a gyakorlati életbe átültetését akartuk megtárgyalni. A városok polgármestereinek részvételével ez alkalommal nem is számoltunk. Jóleső meglepetés volt számunkra, hogy mintegy 30 város polgármestere jelentette be részvételét, amivel az értekezlet kongresszus jellegét öltött.

— A kultuszminiszter ur 12 órától 1 óráig tárgyalta velünk a vidéki városok problémáit, melyekről alaposan tájékozva volt. Célkitűzést kívánt tőlünk, egységes szervezkedést, hogy a kormány tájékozva legyen s mi is számot vessünk a jövő feladataival. Gróf Klebelsberg Kuno kijelentette, hogy szövetségünk vele teljesen kongruens célokat követ s ezért örö-

A hipnotizáló cigányasszony. (A Debreceni Független Újság felvétele.)

mel támogatja közérdekű munkájában. Részt akar venni a szövetség békéscsabai értekezletén és kért bennünket, hogy halasszuk el február 23-ra, mert február elején Németországban lesz. Egy órától kettőig külön kihallgatáson fogadta a kultuszminiszter az egyes városok polgármestereit, köztük engem is, akik városaik külön kívánságairól tájékoztatták.

Dr. Somogyi Szilveszter átadta a miskolci kongresszus határozatait, én a városok jogos és sulyknak megfelelőbb képviseltetését hangsúlyoztam, mert nem tartom igazságosnak, hogy a legkisebb érdekképviselet, például egy-egy kisebb főiskola is képviselve van a törvényhozásban, csak a városok vannak kizárva. A miniszter hangsúlyozta a városok képviselői városkulturális és egyéb ügyekben együttműködési szükségét. Dr. Kuthy Sándor a békéscsabai programot ismertette.

— Atnyújtották a miniszternek a miskolci ülés naplóját, melynek izléses címlapja különösen megnyerte tetszését, ugyszintén a békéscsabai, ugyancsak művészi kivitelű meghívóját is. Egyiket debreceni, másikat békéscsabai festőművész rajzolta.

— Bud János kereskedelmi miniszter ur fél-egyre várt bennünket, de már két óra lett, mire odaértünk. A miniszter igen szívélyesen fogadta a küldöttséget. Ismerte a szövetség működését. Megemlítette, hogy a külföldi városközségekkel való kapcsolatot helyesnek tartja. Amennyiben a február hóra összehívott genfi városkonferencia nem akadályozza, okvetlen eljön Békéscsabára, mert érdeklik azok a kérdések, amelyek ott szóbaesnek. A miniszter a hágal egyezmény nyomán fellendülést vár. Hangsúlyoztam a közmunkák szükségét.

Délelőtt a belügyminiszteriumban járt a polgármester, hol megszerezte az oly fontos felhatalmazást, egy törlesztéses kölcsön megszerzésére való tárgyalásra. A háztulajdonosok bizonyára örömmel értesülnek róla, hogy a burkolási hozzájárulás kölcsönre alakítását megengedték úgy, hogy 15 év alatt fizethetik meg azt, amit különben két év alatt kellett volna a szabályrendelet szerint. Kísérgette a polgármester a nyugdíjasok ugynevezett Bethlen-féle pótléka jóváhagyását, valamint a külön helyettes polgármesterei és főlegzői állás rendszeresítését.

A polgármester még arra is időt szakított, hogy a rádiónál a békéscsabai városközi hangverseny rádióközvetítését elintézte, délután 6 órakor pedig dr. Sipőcz Jenő, Budapest polgármesterénél tartott értekezleten vett részt, amelyen még hat vidéki város polgármestere is megjelent. Az értekezleten rámutatott a debreceni polgármester a városok gazdasági kongresszusa szervezetének hiányosságaira, a városok fellépéseinek gyakori eredménytelenségére.

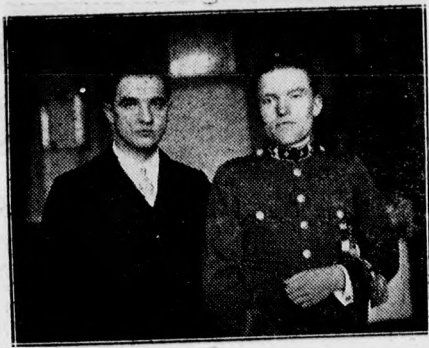
A többi polgármester utalt arra az eredményes és példadó munkára, amit a vidéki városok kulturális szövetsége kifejt.

Dr. Sipőcz Jenő polgármester kijelentette, hogy örömmel látná, ha a vidéki városok szövetsége kooperálna a fővárosi szövetséggel.

A Szent Erzsébet Egyesület teadélutánja az Angol Királynőben. (A Debreceni Független Újság felvételei.)

Doktorráavatás a debreceni egyetemen. Baloldalt Jóna István, akit az orvostudományok, jobboldalt Szabó Márton, akit a jogtudományok doktorává avattak szombaton.

(A Debreceni Független Újság felvétele.)

Hogyan uszithatott a román sajtó a magyar uralom alatt

A magyar uralom alatt a Romanul című lap 1912 március 16-i száma így írhatott: „Magyarország történelme még ma is visszatükrözi a magyarok barbár eredetét, másrészt pedig a jelenlegi magyar államélet vad szellemét. A magyar észjárás mindmáig megőrizte két legfőbb ázsiai tulajdonságát: a felfelé való állatias szolgaságot és a lefelé való kegyetlen zsarnokságot.” — A Foia Popului 1912 április 12-én azt írja, hogy „a mi román földünkre befészkelődött idegeneket lenézzük, mert alacsonyabb származásuk, mint a román nemzet”.

Ma vasárnap tartják a magántisztviselők Ady-ünnepüket

A Magántisztviselők Szövetségének helyi csoportja, mint eddig minden évben, ez évben is nagyszabású emlékünnepet tart Ady Endréné, halálának tizenegyedik évfordulója alkalmából. Különös érdekességet ad idei irodalmi ünnepüknek, hogy ezúttal Adynak egy korszakával foglalkozik, az Ady háborús verseit fogják szavalni hivatott előadók. A halottak élén költőjének megrázó erejű rapszódái és megható szerelmes versei lesznek az emlékünnep gerince. Ma, amikor évek múltán a közönség érdeklődése ismét a háborús irodalom felé fordult, különös jelentősége van ennek a műsornak, mert a háború valóságát betetőzte Ady fizikai állapotának romlását és mely gyászba borul lirája is, amely örökké a legmonumentálisabb tiltakozása lesz az ethikai alapon álló irodalomnak a társadalmi önkények és igazságtalanságok ellen.

A műsor kiemelkedő száma lesz dr. Faragó Lászlónak, a kiváló fiatal magyar esztétának és kritikuskának előadása az Ady-kérdésről. Ebben az előadásban Faragó László kiterjeszkedik a Nyugat című folyóirat körül nemrég lezajlott vitára is és szemléltetni fogja azt az utat, amelyet a modern magyar irodalom vezető egyéniségei a forradalom óta megtettek.

A nagyszabásúnak ígérkező irodalmi előadás iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik és tekintve, hogy azt a magántisztviselők otthonukban (Thaly Kálmán uca 14) rendezik, amelynek nagyterme legfeljebb 250 személy befogadására alkalmas, tanácsos, hogy az érdeklődő közönség idejében jelenjen meg, mert különben félt, hogy nem kap helyet. Az előadást pontosan fél hat órakor kezdik meg, ezúttal senkit sem bocsátanak be a terembe. Belépődíj nincsen.

A Fűszerkiskereskedők összejövetele

A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete szombaton este kedves és jól sikerült társas összejövetelt rendeztek, amelynek sikeréért elsősorban rendezőket, azután Muraközy Kálmánt és Müller Róbertet, a Gambinus tulajdonosát és gondos főpincéret illeti elismerés.

A kintünő vacsora után, amelyen a fűszerkiskereskedők igen nagy számban jelentek meg, több felszólalás is hangzott el, a fiatalság táncolni kezdett. A társaság a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákig maradt együtt. A társas összejövetel bizonyosságát adta annak, hogy az egyesület vezetősége minden módot felhasznál arra, hogy a karri összetartást megteremtse és erősítse, ami a nehéz gazdasági viszonyok között nagyon is szükséges és fontos dolog.

TÉGLA és CSERÉP
legelőször kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglagyártó. Eladási Helyén u. 13. III. p. Telefon 610

Párizs legújabb illat-szenzációja:

„ÉTOILE NOIRE” és „IDYL”

puder, krém, parfóm, kölnivíz. A legtökéletesebb kozmetikai készítmények. — Tegyen még ma egy kísérletet: nagyon meg lesz velünk elégedve.

GELLÉ FRÉRES
PARIS, 6. AVENUE de l'Opéra

Hegymegi Kiss Pál és a legrégebbi tagok ünneplése a Függetlenségi Körben

A debreceni Függetlenségi Kör ma este népes választmányi ülést tartott, amelyen dr. Szabó Ferenc Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselőt üdvözölte nevénapja alkalmából, tolmácsolva neki a kör tagjainak meleg, lelkes szeretetét, kívánva közéleti küzdelmeiben minden vonalon teljes sikert, családi életében boldogságot. (Percekig tartó taps és éljenzés.)

Hegymegi Kiss Pál meghatottan köszöntötte meg a jókívánságot. Ami a sikert illeti, a tiszta jellemnek, a meggyőződés becsületes érvényesülésének diadalát kívánja.

— Csak ezzel — mondta — s nem apró zsonglőrösködésekkel, hogy az egyik zsemből nem veszek ki, nem fizetek, hanem a másik zsemből fizetek — lehet felépíteni a magyar jövőndöt. (Lelkes éljenzés és taps.)

Dr. Fényes Jenő lelkes és költői hangulatu beszédben parentálta el a kör nagy fiát: Jene

ney Szabó Miklóst.

Hegymegi Kiss Pál nagyszabású beszédben vázolta a kör feladatait az új időkben és megemlékezett a régi vezetőről, a kör régi tagjairól. Prém Ferenc 53, Kovács Ferenc 53, Csobán József 52, Kertész János 52, Weisz Márton 50, Harsányi Imre 42, Szendrei Sándor 42, Hajnal Ferenc 40, Papp Ferenc 40, Kovács József 39, Papp Ferenc 38, Papp József 38, Szabó Henrik 37, Debreczeni Ferenc 35, Ökrös Sándor 34, Duzs József 30 éve tagjai a Függetlenségi Körnek. Az utódok kövessék őket a meggyőződés őszinte megtartásában. Indítványozta, hogy névsorukat örökítsék meg a kör aranykönyvében.

Az indítvány elfogadása után Harsányi Imre mondott köszönetet megható lelkeséggel a régi tagok nevében.

Adminisztratív ügyek tárgyalásával végződött a választmányi ülés.

Csoport, a Függetlenségi Kör 30-40-50 éves tagsággal bíró tagjairól. — Középen Hegymegi Kiss Pál képviselő. Ülő sor balról jobbra: Prém Ferenc, Csobán József, Harsányi Imre, Hegymegi Kiss Pál, Szabó Henrik, Kovács László, állók balról jobbra: Papp Ferenc, Weisz Márton, Papp József, Kovács József, Papp Ferenc, Debreczeni Ferenc, Duzs József, Szendrei Sándor. (A Debreceni Független Újság felvétele.)

A rádióhallgatók a legkülönbözőbb kifogásokat emelik a Studio műsora és leadása ellen

Még sokan nem küldték be a választ a kérdőívekre

A Keletmagyarországi Rádiótársaság Debrecen város rádió közönségéhez felszólítást intézett, hogy mondja meg mi a véleménye az adásról. A szétküldött 3500 kérdőívre a legkülönbözőbb válaszok érkeztek be. Sajnos igen sokan vártak még magukra és a 3500 kiküldött kérdőív közül alig érkezett még be 100 a társasághoz. De már ezek is rendkívül érdekes fényt vetnek a különböző igényekre. Hogy azonban a kép teljes legyen, nagyon kérjük a még hátralévő 3400 tagot, sziveskedjenek minél hamarabb beküldeni a kérdőívet.

Nem tartozik ugyan a zenei rovatba, de sokan kifogásolják azt, hogy miért van annyi vizállás jelentés, amelynek hasznát senkise érti, ehelyett több magyar nótát és több népszimfóvet kérnek. Különben a következőkben csak egy kis szakvéleményt adunk a befolyt válaszokból, a budapesti adást illetően. Egy hallgató például így ír:

„A budapesti adás kifogástalan. Legszívesebben a kimondottan magyar és cigány zenét hallgatom. Továbbá keringőt, indulót és egyéb könnyű zenét”.

Nagyon sokan akarták, hogy a gramofon adásnak legalább fele, cigányzenéből álljon. A következő szívesen hallgatja az opera köz-

vetitést és a jó cigányzenét, épp úgy mint a gramofon művészlemezket. Más vélemény az, hogy kibírhatalatlanul sok a klasszikus, félklasszikus, szóval nemzetközi zene. Nagyobb súlyt kellene helyezni a magyarzene és dal-költészetre és nagy költőink műveinek ismeretetésére, házi zenekarok és szalonzene helyett, „kik már a könyökön nőnek ki az embereknél”. Több prózát és magyarabb irányt, kabaré előadásokból, az operákból elég. A másik előfizető utálja a Ritzből adott jazzmuzsikát. Van, aki már este 8 órakor szeretné hallgatni a cigányzenét, viszont kifogásolja, hogy a tárogató jóval kevesebbszer jön a rádióban, mint a saxophon. Van, aki sokallja, hogy operákat és az operák után operai klasszikus áriákat adnak gramofonlemezeken. Több változatosságot. Vannak, akik a zenei előadások egy részét rossznak mondják, addig mások kitűnőnek tartják, beleértve a cigányzenét is. Azonban az előadások csekély fajsúlyának mondatnak és igen találon mutat rá az egyik kérdőív, hogy a kedvelt Szerz bacs-mennyi rettenetes és kegyetlen hibát követ el az idegennyelvű bemondásokban, mi nem hoz ránk valami nagy dicsőséget, mert hiszen Magyarországon csak akadna, aki kifogástalanul tud németül vagy franciául. Mel-

lezni az operákat és főleg le, a Kodály zenével. Ez nem való magyar embernek. Alttalban az úgynevezett modern magyar klasszikus zenével az eddig beküldött kérdő ívek lörése nines megalégedve. Teliesen mellőzni kívánják. Ezzel szemben másoknak keves a komoly zenei előadás, hangverseny, opera előadás és a studio tulok kezdő és nem kiforrott művészt szerepeltet. Nem értik, hogy miért adnak tót leckéket és kinek. Az istentiszteletkel is némi baj van, azoknak rendje és tartalma ellen sok a kifogás. Nagyon kevesük a vig egyfelvonásosokat, egyesek meg viszont arról is beszélnek, hogy a rádió nem alkalmas vig kabaré dolgok, vig egyfelvonásosok közvetítésére. Feltűnő egyes kedvencek sűrű fellépte, pedig úgy véli egyik rádiós, ha szavazásra kerülne a sor, kisülne, hogy ezek nem örvendenek közkedveltségnek. Feltűnően sokan kívánják a gramofont, a röviden feldolgozott opera közvetítést. Nagyon hasznosat mond egyik előfizető, aki nem érti, hogy miért nem kapesolnak be magánszínházat az adásokba, miért nem a Nemzetit is. Nem volna rossz, ha szombat este egy óráig lenne cigányzene állandóan. Ugyancsak egy hiányra mutat rá egyik előfizető, hogy Budapest 4-6 óráig nem ad könnyű zenét, úgy mint Bécs. A délelőtti zenét tisztviselő ember nem hallgathatja, délután pedig későn kezdődik. Az idegen nyelvű előadásokat és énekszámokat sokan kifogásolják. Magyar ember magyarul beszéljen és magyarul énekeljen. Fellelkesnek tartják, hogy annyi idegen nyelvű bemondás is van, eltekintve attól, hogy rosszul mondják be, hiszen se az olasz, se a tojuszólv, se a cseh, vagy máskörnyékbeli, a németek pedig egyáltalán nem mondanak be több nyelven.

Már ebből a kis esokorból is látszik, hogy mennyire különböznek a vélemények, de mégis leszűrhető az óhajoknak egész sora, amely ma minden előfizetőnél előfordul, tudniillik a könnyű zene idejét megváltoztassák. Reméljük, hogy még sok kérdőív fog befolyni és ezek feldolgozása után sok érdekes adattal fog meggazdagodni a studio, amelyhez a rádiótársaság ezeket a kívánásokat mind továbbítani fogja.

A Keletmagyarországi Rádiótársaság dr. Vá s á r y István polgármester, a társaság elnöke vezetésével ma vasárnap közgyűlést tart a város háza tanácstermében. Nagyon kérjük a rádió előfizetőket, hogy minél számosabban jelenjenek meg e közgyűlésen, azok pedig, akik még a kérdőívet nem szállították be, vagy hozzák el a közgyűlésre, vagy pedig adják be még vasárnap a Plac u. 24. sz. alatti íftesnek. Bejárat Kontsek esemegekéréséde mellett.

Debrecen város tanácsa verseny-tárgyalás útján szerzi be a városi egyenruházott alkalmazottak 1930. évi egyenruházati szükségletét

A kereskedelmi és iparkamara ezúton is értesíti érdekeltjeit, hogy Debrecen sz. kir. város tanácsa a városi egyenruházott alkalmazottak 1930. évi nyári egyenruha és lábbeliszükségletének biztosítására írásbeli versenytárgyalást hirdetett.

A szükséglet a következő arányosságú: 1. Csizmanadrág lovaglófótt nélkül 65 db. 2. csizmanadrág lovaglófóttal 36 db. 3. pantalló nadrág 96 db. 4. lengyel szabású nadrág 47 db. 5. sapka 25 db. 6. cipő 90 pár. 7. zubbony 243 db. 8. cérna keztű 31 pár. 9. nyakszegély 187 db. 10. kék munkaruha 11 ölt. 11. gépész soffóri munkaruha 11 ölt. 12. vitorlavászon csuklyásköppeny 10 db. 13. szőfőruha 1 ölt. 14. kocsiskalap 1 db.

A szállítandó áru anyaga és kiállítása tekintetében részletes feltételek vannak szabva, amelyek a VI. közigazgatási rendészeti ügyosztálynál vagy a kamaránál megtekinthetők, ahol minden más felvilágosítás is megnyerhető.

Ajánlati űrlap kapható a VI. közigazgatási rendészeti ügyosztálynál.

Felhívjuk az érdekeltjeit, hogy a kamarához idejében adják be megbízhatóság bizonyítványok kiállítására iránti kérelmüket, mert azok kiállítása bizonyos formáságok betartásával van köve, minek következtében kiállításuk legalább 7 napot vesz igénybe.

Leltári FEU A TT kéri,

A debrec mult évben lenne a Nyiregyháza tagjainak azok a lehet a klub a komoly forr dult annak székhelye. már beérke székhely me érdekében

Kard és k

A közm hanem

Kardoss nyal fordul hez, azt ké héz anyag a mult galmi a gós tar engedje gitásnál gyasztá szembe gós ad sürgöse szek fiz megfele matmer

amit szer rom év a le. A bea ság dr. C lete alatt ülésén tár ben dr. V Sz. Kun dr. Szabó sár Kálm

Fon

A termé iparkamara megyékből, szerdán de amelyen fo a földmive előírnyatv tása, egyes razzdahlit gondolatlan ban legalál Foglalkozo zülhiteilig okot, hogy igazságyü böi való ü is érvényb számos ol miatt az letet kötöt

R hangs és 18 B rádió sze

Leltári árban árusítok január 30-ig. Saját érdeke, hogy most vásároljon! FEUERMANN bőrröndös Piac-u. 26-28. Gambrinus passage.

A TTAC tagjainak nagy többsége azt kéri, hogy a klub székhelyét tegyék át Nyiregyházáról Debrecenbe

A debreceni autósok és motorosok már a mult évben szóvá tették, hogy szükséges lenne a TTAC székhelyének áthelyezése Nyiregyházáról Debrecenbe. Itt van a klub tagjainak legnagyobb része és itt vannak azok a lehetőségek, melyeket értékesíteni lehet a klub érdekében. A tárgyalások ez évben komoly formát nyertek és erős mozgalom indult annak elérésére, hogy itt legyen a klub székhelye. A TTAC februári közgyűlésére már beérkezett az indítvány, mely kéri a székhely megváltoztatását. E fontos és a klub érdekében annyira szükséges intézkedést

kérő indítvánnyal egy időben érkezett egy másik indítvány, melyben azt kéri, hogy a klub felirattal forduljon a kormányhoz a motorkórendelet módosítását kérni, olyan értelemben, hogy mondják ki miszerint: nem kötelező a motorkó használata. Használjon motorkót az, aki akar, de ne kényszerítsenek mindenkit a szesszel kevert benzinnel használatára. A két indítvány a februári közgyűlésen kerül letárgyalásra, melyet értesülésünk szerint Debrecenben tartanak meg az Angol Királynő aranytermében.

Kardoss Géza szinigazgató engedmények és kedvezmények egész sorozatát kéri Debrecen várostól

A közművelődési bizottság nem sokalta a szinigazgató kéréseit hanem kivétel nélkül azok teljesítését javasolja a kisgyűlés után a törvényhatósági bizottságnak

Kardoss Géza szinigazgató beadványával fordult Debrecen város közönségéhez, azt kérve, hogy a színház nagyon nehéz anyagi helyzetére tekintettel

a mult szini évadra megállapított végleges adó átalányt, tehát 12,000 pengő tartozását engedje el a város, engedje el továbbá a fűtésnél és világításnál a kontingensen felüli fogyasztásból előállott és a várossal szemben fennálló mintegy 8000 pengős adósságát és végül, hogy a leg-sürgősebb kötelezettségeinek (szinészek fizetése, jogdíj, nyugdíjilleték) megféleltesen, 20,000 pengős kamatmentes kölcsönt kér a várostól,

amit szerződésének ideje alatt, tehát három év alatt a szubvencióból vonnának le. A beadványt a közművelődési bizottság dr. Csűrös Ferenc tanácsnok elnökelete alatt szombaton délután tartott első ülésén tárgyalta. Hosszas vita után, melyben dr. Vásáry István polgármester, dr. Sz. Kun Béla, Kolosváry-Borcsa Mihály, dr. Szabó Ferenc, Ady Lajos és dr. Boldisár Kálmán vettek részt,

a bizottság egyhangulag javasolta a kérelmek teljesítését.

Kiküldtek egyszersmind egy háromtagú bizottságot, amelynek az a feladata, hogy részletes elaborátumot dolgozzon ki a színház általános mutatózó válságának orvoslására és ezt a javaslatot tárgyalás és a törvényhatósági bizottság elé való terjesztés céljából nyújtsák be a közművelődési bizottság plenumának. Ennek a bizottságnak a tagjai Kolosváry-Borcsa Mihály, Ady Lajos és dr. Boldisár Kálmán lettek.

A szabályrendelet értelmében a közművelődési bizottság megválasztotta egy évi időtartamra a Déri-múzeum felügyelő bizottságát és a zeneiskolai felügyelő bizottságot.

A muzeumi felügyelő-bizottság tagjai: dr. Sz. Kun Béla, dr. Boldisár Kálmán, dr. Láng Nándor, dr. Pap Károly és Márk Endre, a zeneiskolai felügyelő-bizottság tagjai dr. Sz. Kun Béla, dr. Lukács József, dr. Kölcsey Sándor, dr. Nyíri Ernő és dr. Neuber Ede lettek.

Fontos értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában

A terménykereskedők a kereskedelmi és iparkamara meghívására Hajdu és Bihar vármegyéből, valamint Debrecenből folyó héten szerdán délután fontos értekezletet tartottak, amelyen foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a földművelésügyi kormány 40 millió pengő előiránnyal a gabonaértékesítés előmozdítása, egységes típusu buza megtermése, a gazdálkodás megújítása stb. érdekében azzal a gondolatokkal foglalkozik, hogy az egész országban legalább járásokonként közraktárakat építtet. Foglalkozott ezenkívül az értekezlet az u. n. zöldhitelek kérdésével, amelyre az adott okot, hogy az említett két vármegyében az igazságügyminiszter ur az „uzsorának hivatalból való üldözéséről” szóló rendeletet továbbra is érvényben tartotta, aminek következtében számos olyan cég ellen is megindul uzSORA miatt az eljárás, akik rendes adásvételi ügyletet kötöttek és az uzSORA vétségét egyáltalán nem követték el.

Az értekezleten Békés Lajos kamarai elnök elnökölt. Az értekezlet a kérdés alapos megtárgyalása és megvitatása alapján a gabonarakárak kiépítése kérdésében azt a fel fogást vallotta, hogy elsősorban tisztázni kellene azt, vajjon azok a remények, amelyeket elméleti emberek a közraktárakhoz fűznek, valóban megvalósulhatnak-e. Nem helyes ennek előzetes tisztázása nélkül egyszerre ilyen óriási befektetést csinálni akkor, amikor a meglévő közraktárak sinesnek kihasználva. Először bizonyos vidéken próbát kellene csinálni, vajjon a közraktárak tényleg teljesíteni fogják-e azt, amit tőlük várnak. Új közraktárak építését az érdekeltég főlegesen tartja, mert mindenütt vannak olyan épületek, amelyek felhasználhatók lesznek.

A zöldhitelek kérdésében megállapította azt az értekezlet, hogy az uzSORA hivatalból való üldözésére vonatkozó rendelet azt eredményezte, hogy számos olyan cég ellen indítottak súlyos kárváriát jelentő eljárást, akik rendes kereskedelmi kalkulációval alátámasztott zöldbuza vásárlásokat eszközöltek. Ez azt eredményezte, hogy a gazdának a mai rendkívül nehéz gazdasági helyzetben ez a hitel-törzs sem áll rendelkezésre. A kamara a kérdés tisztázása érdekében a törvényhatóságok vezetőivel fog tárgyalást kezdeni.

Hétfőn délután 6 órakor, valamint kedden délután 6 órakor fogja a kamara tárgyalni Scsztina Jenő kamarai elnök elnökelete alatt a magánalkalmazottakról és kereskedőségekről szóló rendkívül fontos törvénytervezetet, amelyet a kereskedelmi miniszter ur vélemény-adás végett küldött meg a kamarának.

Az értekezletre szóló meghívókat a kamara szétküldötte; érdeklődőket szívesen lát a kereskedelmi és iparkamara elnöksége.

A kereskedelmi és iparkamara ezután is felhívja érdekeltségét figyelmét a m. kir. pénzügyigazgatóság által kibocsátott hirdetőnyomatra, amely az általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó kivételekről, illetőleg az ezzel kapcsolatos

esetben beadandó vallomásmadási kötelezettségről szól. Január hó 31-ig ne mulasszák el azok, akik adóalapja 10.000 pengőn alul van és adójukat rögzíteni nem akarják, hanem azt akarják, hogy az mérsékeltesse, vallomásukat beadni egy kérelemmel egyetemben, amelyben új adókvitétst kérnek. A kérelem helyegmentes. A kérelemben néhány szóval helyes és kívánatos megindokolni, hogy miért kér az adózó új kvitétst.

Egy brémai cég előnyös ajánlatot tett Debrecen városnak évi 20.000 feldolgozott sovány sertés exportálására

A nagyjelentőségű ajánlatot a jog- és pénzügyi bizottság egyhangulag elfogadta

Debrecen egész gazdasági életére nagyjelentőségű ajánlatot tett most a városnak egy brémai cég és ez ajánlat annál öröndetesebb, mert a terv megvalósulása esetén hasznára lenne az ország külkereskedelmi mérlegének is. Nem kevesebbről van ugyanis szó, mint hogy évenként 20.000 darab sovány sertést exportálnának feldolgozva Debrecenből, ami két-hárommillió pengőnek a bejuttatását jelentené a gazdasági élet körforgalmába.

Az ajánlatot az Auspacher Hermann brémai cég tette, amely Debrecenben nagymennyiségű fiatal, 80-100 kilós sertést kíván vásárolni, a közvágóhídon baconnak feldolgozni és külföldre kiszállítani. Az itt vásárolt sertések száma az első esztendőben legalább 20.000 darab lenne.

Vásáry István dr. polgármester az ajánlatot megtárgyalta a kereskedelmi, ipari és gazdasági érdekeltségekkel, amelyek mind a legmelegebben pártolták. Így került aztán az ügy a jog- és pénzügyi bizottság elé, ahol Zöld József főjegyző ismertette.

A brémai cég ajánlatában azt kéri, hogy a közvágóhíd nélkülözhető helyiségeiben a város végeztesse el mintegy 15.000 pengős költséggel beruházást és ezeket kizárólagos használatra a feldolgozás céljára engedjék át neki. A nélkülözhető helyiségeket akként jelölnék ki, hogy a helyi hentesek sertésvágásait semmi tekintetben ne korlátozza. A cég engedélyt kér arra is, hogy ugyanezekben a helyiségekben saját költségén beruházásokat tehesse. Ezzel szemben kötelezettséget vállal, hogy vágatási díj és a közvágóhíd használata címén 20.000 darabon felüli vágás esetén ezen az összegben felül minden további sertés után 1 pengő vágatási díjat fizet. A minimális

25.000 pengő vágatási díj akkor is fizetendő, ha a levágott sertések száma a 20.000 darabon alul maradna. A cég vállalja a 15.000 pengős beruházás elvégzését, ennek a bekezdési költségét az első évi vágatási díjakból levonja. A szerződést öt évre kötne meg, egy évi előzetes és kölcsönös felmondási joggal.

A jog és pénzügyi bizottság az ajánlatot egyhangulag elfogadásra ajánlja a kisgyűlésnek. A brémai cég egyébként hasonló szerződéses feltételekkel Budapest és Szekesden is létesített ilyen baconfeldolgozót, amit az állam is támogat, azon a címen, hogy külkereskedelmi mérlegünket ez az export jelentékenyen javítja.

Versenybírálat

- Terméköszállítás. M. kir. Folyammérnöki Hivatal Sátoraljai hely. Január 30.
- Hazai szén szállítása. Kisvárdai község. Február 3.
- Jégcsalásállítás. Kisvárdai község. Február 3.
- Iskolaépítés. Tiszabíró község. Február 4.
- Föld és hálózati munka. Világítási Vállalat Debrecen. Február 7.
- Tároló medence építése. Debrecen város. Február 8.
- Csővezeték szállítása. Világítási Vállalat Debrecen. Február 8.

Gyümölcsfa, szőlővessző stb. megrendelhető UNGHVÁRY SÁNDORNÁL NAGYKÖRÖS Kérjen árjegyzéket

Philips-Rádió hangszóró, anódpótló stb. 6, 12 és 18 havi részletre is gyári készpénz árban Bányai rádió és villamossági szaküzletben Szent Anna ucca 1. sz.

A hamis 100 dollárosok. A hamisítvány jó papíron, jó festékekkel és nyomással, tökéletes rajzzal készült. Csupán a fej jelzett részénél egy nagyon kis vonal szabálytalansága mutatja, hogy hamisítvány.

Medgyaszay Mária megnyerte ismét a világ bajnokságot

Berlin, január 25. Az asztali tenisz világ bajnokság egyéni küzdelmei ma közel jutottak a döntőhöz, sőt a női világ bajnokság el is dönt. Mednyánszky Mária nehéz küzdelem után győzte le Siposs Mancit és negyedik helyen lett a női egyes világ bajnokság védője.

Esperanto cserkész táborozás Hollandiában

„Minden cserkész testvér!” — ez a cserkész törvény az Esperanto Cserkész Szövetség (Skolta Esperanto Ligo) jelmondata is, mert testvéreknek meg kell érteniük egymást és ebben nagy segítségükre lehet az esperanto nyelv. Míg más idegen nyelveket éveikig kell tanulni és akkor is csak kevesen tudják jól használni, akkor is mindig érezzük, hogy idegen nemzet nyelvét beszéljük, az esperanto semleges nyelv, könnyen megtanulható és egyenrangúvá tesz magyart, angolt, japánt, franciát, egyiké sem és mégis mindegyiké.

Az Esperanto Cserkész Szövetség már több év óta minden nyáron más országban rendez kisebb cserkész táborozást, mikor a különböző nemzetek cserkészei kölcsönös testvériségben megértik egymást esperantóul és közvetlenül beszélnek egymásnak hazájukról és nemzetükről. Ez bizony a múlt évi nagy angol jamborén az Arrows Parkban a résztvevő ötvenezer cserkész számára alig volt lehetséges. Csak kis részük tudott egymással elbeszélgetni, bármilyen nagy szeretettel néztek egymásra és a postahivatal 43 nyelvet használt a cserkészek levelezésére. De az Esperantista Cserkész Szövetségnek hivatalosan felállított külön táborhelyén a zöld csillagos lobogó alatt már összegyűlt tizenhét ország esperantóul tudó cserkésze, köztük magyar, osztrák, belga, angol, skót, ir, spanyol, svájci, lengyel, braziliai, csillei, izlandi, hollandus, még indiai és ausztráliai is volt köztük és mind jól megértették egymást esperantóul, példát adva a világ cserkészeinek. Köztük többen csak a táborozás előtt néhány hónappal kezdtek tanulni.

A szövetség hivatalos lapjának, a Skolta Herald („Cserkész Hírnök”) szétosztott számaiban magyar cserkészképek is voltak. Egyik vasárnap délután meg is tartották a szövetség külön gyűlését. Elhatározták, hogy 1930-ban Hollandiában tartják meg a táborozást és remélik, hogy számos országból fognak jönni cserkészek erre a testvéri táborozásra, melyre a magyarokat is szeretettel meghívják. A szövetség főtáborát: Norman Booth csapatist, Netherton, Huddersfield, England (Angolország) szívesen ad minden cserkésznek felvilágosítást a szövetségről és a táborozásról. Budapestben a 7-es és 34-es cserkész csapatokban foglalkoznak az esperanto nyelvvel, melyet a Magyar Cserkész Szövetség is felvett a tolmácsnyelvek közé. Esperantóul tudó vagy érdeklődő cserkészek közüljük címüket: Fődelegátus Balkányi Pál, Budapest, VI., Hajós uca 15.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a hó 25-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

SZÜLETÉSEK: Maushamer János gépész, fiú: János. — Fialkovich Béla lakatos, leány: Ilona. — Nyisztor János földmunkás, leány: Margit. — Fehér István hentes, leány: Erzsébet. — 3 törvénytelen és 1 halva születés.

HAZASSÁGOK: Szabó József—Bernáth Sára. — Kis József—Molnár Róza. — Huszti Lajos—Magyar Zsuzsa. — Major Sándor—Erdei Margit. — Gyüre Lajos—Börte Lidia. — Sándor Lajos—Kovács Kata. — Zákány Sándor—Erdős Magda.

HALALOZÁSOK: Nagy Magda ref. 2 éves, Poroszlai ut. 64. — Szabó László ref. 2 éves, Hajduhadház. — Bátori Mária, római katolikus, 44 éves, Jókai u. 9. — Kovács Imre római katolikus, 1 éves, Szepes 3. — Özv. Tormay Lajosné, római katolikus, 69 éves, Kishegyesi ut. 19. — Pásztor Tibor ref. 28 napos, Csapó u. 54.

A Sirkövek
minden imnőségben a kiválóbb leg-
előcsobán Hunyadi uca 14
Tetőtől munkákat olcsón vállalunk
Terveket és rajzokat díjtalanul készí-
tünk. Telefon 7-24

Még csak egy hét választ el az ujságírók Görbe Éjszakájától

Napról-napra fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg a debreceni ujságírók Görbe Éjszakája iránt, mely február másodikán este az Arany Bika-szálloda dísztermét a békebeli időkre emlékeztető bál mulatságok színhelyévé avatja. A szerkesztőségek szobáiban reggeltől estig szól a telefon s eddig már annyian jelentették be a táncmulatságon való részvételüket, hogy a hatalmas méretű Bika-díszterem ez egyszer szűknek fog bizonyulni. Mint érdekességet említhetjük fel, hogy Debrecen női fodrászai a máris megnyilvánuló érdeklődés miatt február másodikára záróra meghosszabbítást kértek s a hatóság úgy intézkedett, hogy a szennzációsnap igérvéző bál estéjén esti 9 óráig tarthatnak nyitva.

A Görbe Éjszaka mulatságainak sorozata este 8 órakor fővárosi színvonalú előadással kezdődik meg, majd 10 órakor az álarcsok ünnepélyes felvonulása fogja Debrecen publikumát gyönyörködtetni. A díszterem bejárata előtt két sátor lesz felállítva. Az egyikben Szabó Ilonka urleány kártyából, a másikban Nagy Klárka urleány tenyérből mondja meg bárkinek jövődjét. Külön érdekessége lesz a bálnak a jux-sátor, ahol mindenki hozzájuthat a mulatsághoz szükséges farsangi kellékekhez.

A Görbe Éjszaka rendezősege megrendezi — Magyarországon először — a rendkívül mulatságos ideál-versenyt, melynek győztesei kedves emléktárgyakat kapnak ajándékba. Az egyes táncközöket szerpentin, konfetti s hólabda-esata teszi változatosabbá, ezen a bálon választják meg Debrecen szépségkirálynőjét, a Miss Debrecen, akit a zsűri ünnepélyesen meg fog koronázni. A díszes kivitelű, diadém-szerű lejszít a Frici kalapszalagon ajándékozza s már a legközelebbi napokban látható lesz az Piac ucai előkelő kirakatában.

Mint már említettük, egy közismert debreceni urhölgy felajánlotta, hogy átlarc alatt a jótékony célra való tekintettel esőkárvérést rendez s ezenkívül még egész sereg jobbnál-jobb attrakció fogja szórakoztatni azt a közönséget, mely február másodikán az utóbbi évek legsikerültebb mulatságainak lesz boldog részese.

A Görbe Éjszaka jegyárutása már megkezdődött és jegycik vagy a Méliusz, vagy pedig Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók. Hatszemélyes páholy 20 pengő, négy személyes páholy 15 pengő. Ülőhelyek sorrend szerint 3,50, 3, 2,50 és 2 pengős árakban. Állóhely ára 2 pengő.

Még a miniszterelnökségen sem tudják, hogy mikor érkezik haza Bethlen gróf

A miniszterelnök állítólag most Párisban tárgyal külföldi kölcsönök felvételéről — A magyar optások között a főhercegeket le-számítva 62 mánás szerepel

Budapest, január 25. Bethlen miniszterelnök hazaérkezését illetően még hivatalos körökben is teljes a bizonytalanság. Egyes hírek szerint a miniszterelnököt hétfőre várják haza, bár hazaérkezésétől ezidőig semmi értesítést. Walko külügyminiszter előreláthatóan vasárnap érkezik haza. A kormányhoz közel álló helyen úgy tudják: Bethlen még mindig Párisban tartózkodik és a február 5-én kezdődő párisi tanácskozás előkészítéséről tanácskozik Loucheur-rel, másrészt Magyarországon külföldi kölcsönök ügyében folytat megbeszéléseket. Ami a párisi konferenciát illeti, annak tulajdonképpen a feladata a hágaí egyezmény realizálása, valamint az összes függő kérdések megoldása, amelyek legnagyobb részt az optásügyekkel vannak összefüggésben. Ma reggel nyilvánosságra került egy kimutatás a Népszavában a magyarromán optásperek igényelőinek számáról és a peresített birtokok nagyságáról. Munkatár-

sunk érdeklődött beavatott helyen, hogy e statisztikai adatok megfelelnek-e a valóságnak. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a békeszerződés 250. szakasza alapján indult perek vitelére egy kormánybiztosság van hivatva, amelynek vezetője Gayzágó László rendkívüli követ. Ez a kormánybiztosság fogja megállapítani, hogy a nyilvánosságra került nem hivatalos statisztikai adatok mennyiben helyesek. Egyes hírek szerint Mateovich Ferenc bécsi egyetemi tanár agrár műveiből származnak ezek az adatok. Egyéb-ként a kormányhoz közelálló helyen úgy informáltak munkatársunkat, hogy Bethlen gróf hazaérkezése után az optásügyek összes adatait, köztük az optások névsorát is nyilvánosságra hozzák. Megállapították külföldben azt is, hogy a Népszavában megjelent kimutatás kevés eltéréssel megfelel a hivatalos kimutatásnak. A hivatalos kimutatás szerint a 345 optás közül a főhercegeket le-számítva 62 mánás szerepel.

Nem mind arany, ami fénylik, még Hollywoodban sem

Ember legyen a talpán, aki moziistar akar lenni — Amerikában. A star-gázihoz vezető ut nem olyan rózsás és sima, amint azt a kis masamódlányok megálmodják.

En sem hittem volna, amíg személyesen végig nem szenvedtem egy moziistar idegrontó napi programját. Nem is hinné az ember, hogy ezek a fiatal és a vásznon földöntulian anyagi teremtesek naponta olyan munkával birkóznak meg, amely minden gramm energiájukat felemészti. Jaj annak a mázisizésnőnek, aki egy percig megakasztja a tempót, abba hagyja a munkát, — gyors és sima lecsuszás lenne a vége.

Ha nem talál időt mindenre, ha nem akar intervjut adni, ha nincs egy édes, elbájoló mosolya minden jövevény számára, úgy az ujságírók más starok felé irányítják a népszerűség reflektorát, ami egyenlő azzal, hogy az illető csakhamar a feledés homályába merül.

Egyik nap megpillantottam Renee Adoreot, amint elshant mellettem, nyomában skatulyákkal meg csomagokkal komornája.

— Hova rohan? — kértem.
— Most ruhapórára sietek. Utána három rajzolónak modelt kell ülnöm, de egy fél óra múlva már a színpadon leszek, — feleli sietében, anélkül, hogy megállna. Sajnálom, hogy most nem fogadhatom, jöjjön máskor.

Itt volt az alkalom meggyőződnöm arról, hogy tényleg igaz-e, amit a starok napi 48 óra munkaidéjéről beszélnek.
Utána rohanok: — Megengedi, hogy holnap eljőjök s mindenhová kövessem?
— Ha lépést tud velem tartani — szívesen.

— Hány órákor jöjök, — kérdeztem, — nem lesz korán 11 órákor?
Erre igazán abbahagyta a vad rohanást.
— Csak nem gondolja, hogy egy banknak vagyok az elnöke. Ha később futok be, mint fél 9-re, még a portás is felhuzza az órárt.

Másnap reggel 8 órákor már ott várok a stúdió hatalmas kapuja előtt. Csakhamar egy csomó statisza közepette Renee is megérkezik. Utána szaladtam, de mire öltözőjéhez értem, már pongyola volt rajta, miközben festéket dörzsölt az arcára. A telefon szüntelenül szólt.
— Igen, fogadni fogom...
— Örülmi fogok, ha ebédnél megtisztel...
— Azt hiszem, hogy georgette csinosabb lenne...
— Nagyon szívesen, de csak úgy, ha idejön a stúdióba.
— Majd délben ülök neki egy pár percig...
Az ügyes fodrásznő közben már bontogatja a haját, míg ő csak beszél-beszél a telefonba, közben ruzsall keneti az arcát, sőt még a reggeli postáját is bontogatja. Mindentől függetlenül beszélget mindennemű messinger boyokkal, akik perccenként jelennek meg az ajtó nyílásában.

Kilenc órára már a színpadon van, ahol Nick Grinde, az igazgató iratesmót nyom a kezébe:
— Renee, itt az első jelenet. — kezdi, — maga bejön az ajtón és...
Ezek után vég nélküli próba következik, világitási próbak, camera próbak, mikrofonpróbak, szövegpróbak.

Ekkor már szédült a fejem.

A színpad mellett egy ruhatervező várakozik, karján színes szövetekkel, hogy mikor lesz Miss Adorenek egy szempillantás ideje. Kívül a három ujságíró, egy fényképész áll ott és Renee komornája egy csomó most szálított kalappal, ami próbára vár.

Amikor a jelenet a felvétel előtt végre közmegelegedésre meg lett játszva, Renee odafordul a várakozókhoz s minden kíváncsúnak édes mosollyal tesz eleget. Ellentmondás nélkül robbog ki a napfénybe, hogy két ujjonnan érkezett flapper látogató társaságában lefényképeztesse magát.

Öt perc múlva már tovább próbál, de színpad mellett újabb csoport várja a felszabadulás pillanatát.

— Az Istenért, hogyan bírja ezt a tempót, — kértem, mikor egy pillanatra megáll székem mellett, miközben komornája felrisszít az arcát.

— Mindez hozzátartozik a napi programhoz, — kiáltja, miközben visszaszalad a színpadra.
— Luncsra csegetnek.

— Mindenki egy óra múlva megint itt legyen! Adja ki a parancsot a segédrendező.
— Most végre pihenhet egy pár percet, — vigasztaltam Reneét.

— Pihenni? Ne nevetessen meg, most megint ülnöm kell egy pár divatrajzoló számára, utána intervjú következik. Ezzel már el is rohan.

Félóra múlva az ebédől egyik sarkában látam egy idegen hölgy társaságában, amint látogatolag igen jókedvűen teát töltögetett.

Egy órákor megint a színpadon volt készen arra, hogy a délelőtti programot ugyanabban a tempóban folytassa. Az egyik jelenet végén Renee a rendezőhöz közeledik: Most el kellene szaladnom egy percre ruhapórára, — így szól bizakodó hangon.

— Most nem lehet, Renee, mert pár perc múlva kezdődik az új jelenet. Próbáljon itt, ha akar.

Az egyik díszletmunkás már cipeli a spanyolfalat, a szabónő megjelenik s csakhamar folyik a ruhapórába, három lépésre tőlünk, a spanyolfal mögött...

— Adoree kisasszony, engedje meg, hogy néhány barátot mutassak be, — szól az egyik stúdióbeli hatalmasság, mikor a művész nő a spanyolfal mögül kilép.

— Felvételre, — kiáltja azonban Grinde, a rendező. — Az Istenért, Renee, ki mázolta össze a festéket az arcán? Azonnal meg kell igazítani.

Rohanás az öltözőbe, a festék le lesz mosva és újat tesz a helyébe. Miközben visszatérünk a színpadra, háromszor is utját állják: fényképész, intervjú és közreműködés egy jótékonyági bazáron.

Hat órákor a segédrendező elküldi a magát, hogy: vacsoraidő. A rendező azonban már felénk tart: — Sajnálom Renee, de ma este a beszélő jelenetek végett folytatni kell a munkát.

Renee sóhajt, de csakhamar elneveti magát és vállalt vonogatja.
Az öltözőben már újabb telefonhívások és látogatók várják.

— Nem fog vacsorázni? — kértem, amikor a gyomrom figyelmeztetett, hogy az idő már hetre jár.

— Majd szendvicset hozatunk be a színpadra, vigasztal.

És tényleg ott vacsoráztunk a tányért kezünkben tartva, miközben Renee az egyes harapások között a beszélőfilmjeleneteket magolta.

Ejjel 11 órákor bucsuztam tőle a stúdió kapujában.
— Menjen haza és fekdjék le, — kérleltem.

— Mindegy, ha egyáltalában zakakerülök még ma, ugyanis tanulnom kell az ágyban a holnapi feladatot, — nevetett.
Aki akarja, az irigyelheti egy moziészilág életét. Az én szemem azonban egy nap alatt kinyit. Szorgalom tekintetében meg a leg-szorgosabb méhecske is tanulhatna tőlük.

— A világhírű „Angol Imperál” lemez és filmről tájékoztató, díszes kivitelű, színes képekkel gazdagon illusztrált 1930-as árjegyzékem megjelent. Minden amatőr fényképezőnek díjtalanul adom. Berzéki fotobörze, Piac u. 38. az udvarban.

DANKÓ
temetkezési vállala
KOSSUTH U. 3
Uzletvezető: Dr. Ratkóczy János.
Telefon nappal 3.22. Éjjel 66. sz.

KIS RIPORTOK

Az ellopott repülőgép

Eltulajdonított fehér elefántról már hallottunk, de repülőgépet most loptak először a világon. (És még mondja valaki, hogy nincsen új a nap alatt.) Ez is csak egy etapja a normális fejlődési folyamatnak. Kezdetben volt a lőkötés, aztán jött az autópótlás, kerékpárral való elődalgás, míg most a modern technika legújabb vívmányát szöktette meg két bandita vakmerően és ügyesen. Kansas City repülőterén történt, hogy egy ismert bankár telefonon repülőgépet rendelt másnap reggelre. A gépet, amellyel a bankvezér már többször tett hosszabb utakat, elő is állították a kívánt időben. Alig gurították ki a térre és töltötték meg benzinnel, két idegen érkezett a térre, akik egyenesen a géphez siettek, a körülötte foglalatokos pilóta melléke revolverrel szegtek és így kényszerítették a távozásra. Mire a személyzet összecsozdult, a rablók már a gépben ültek és az egyik, aki értett a vezetéshez, elindította a motort. Sikerként is kerekelt oldaniok — a levegőben...

A repülőter alkalmazottait annyira frappirozta a dolog, hogy percekig nem jutottak szóhoz. Készületlenül érte őket, annyi szent. Erre még nem volt precedens. Ezentul óvatossabbak lesznek, a gyanús egyéneket megmozgatják, nem vágtak-e zsebre egy repülőgépet. Millen idők, millen erkölcsök! Most még csak a rakétarepülőgép hiányzik. Nem nekünk. A tolvajoknak. Egy új üzletággal ismét több... Ambár ez veszedelmesebb. Mert ellopni tán még lehet. Csak visszahozni nem. Erre a földre, amelyről felröppen a világűrbe. A vén lőkötő aztán, szegységzemre bolygó lesz, kis csillagocská, amely ott kering majd időtlen időkig a Mars, avagy a Hold körül, örök mentőül minden tolvajoknak.

Rémes, jön a hosszú szoknya!

Ez nem vaklármá, én már láttam is néhányat belőle. Először azt hittem, hogy álmodom és egy régi divatlap került a kezembe, aztán minden kétséget kizáróan meggyőződtem róla, hogy ridég valóság illeg-billeg a szemem előtt. Ónagysága bokáig érő süllepp lejtett végig a föccán és ugrott fel kecsesen a villamosra. Mig azelőtt külön látványosság számba ment egy-egy ilyen felszállás, amikor is előtűntek a láb nemes vonalai — már amelyiknek volt —, az ennivaló térdkalács, a merészebb bokorúróknál esetleg több is... most csupán a bokacsont villant ki a kegyetlen szoknya fodrai elől. Igaz, a törekeny bokácska faltörő kosnak is beillt volna, de ez mit sem von le a divathóbort komolyságából. Hölgyeinkre ismét rájött. És ebből az alkalmából nagyon érdekes és tanulságos megfigyelni a közhangulatot. Ugyanazok az emberek, akik ádáz acsarkodással keltek ki a diadalmas rövid szoknya ellen, most ugyanilyen hévvel kapaszkodnak a hosszúra és fejtegetik a hátrányait. Hogy egészen télen, meg miéne. Persze a nőknek beszélhetnek. Mikor hallgatott egy nő az okos szóra? Talán csak néhány fruska barátokhoz meg nehezebben az új divattal. Azok a csinos, jóalku és hibátlan lábformával rendelkező csitrik, akik szívből örvendeztek a hódoló férfipillantásoknak, amelyek elsősorban a lábaiknak szóltak. Viszont ha objektívek vagyunk, mi férfiak szintén csak nyerhetünk az egészen. Mert a szép nők ugye fogják véka alá rejtetni lábukat, míg az X-ek, nagy Ó-k ha eltakarják „bájfolytonossági hiányait”, csak jót tesznek és ezért csak köszönet illeti meg őket az esztétika nevében.

A leleményes tolvaj.

A nevé, sajnos, nem tudom, pedig megérdemelné, hogy feljegyezzük. Olyan ötletesen, sőt zseniálisan segített magán, amikor a társadalom már nem volt hajlandó tovább támogatni, sem munkaalkalommal, sem alamizsnával.

Még csak nem is a szakmája. Szabólegény volt. És az uccai automata telefonokat adózta meg. Hallatlan körültekintéssel járt el. Beosztotta magának az egész várost és sorra látogatta a telefonokat. Az automata telefonok tudvalevőleg nembeszélgetés esetén visszaadják a bedobott pénzt, ami működésbe hozza a szerkezetét. Ezen a visszajáró pénzek táplálékát azután a derék szabólegényt, aki egyszerűen eldugasztotta a pénzkidobó csatorna nyílását. Az így visszatartott aprópénzek egy-egy telefonnál sokszor tíz pengőre is felmentek. A derék fiatalember szorgalmas és fáradtságot nem ismerő munkával több készüléket is megdolgozott naponta. Végezte pedig körútját kora reggel, visszatért este, amikor is egyenesen az ölébe hullt a pénz. Átlagosan 30 pengőt „keresett” naponta. Csinos szabócskát bérelt, sőt az édesanyját is segítette, ami feltétlenül jellemre vall. Nem is támadt volna a dologból semmi baj, ha az egyik smucián uccai járókelő, aki szintén telefonálni

ugrott be a fülkébe, nem kezd el murizni a visszajáró pénzért. A fél, akit hívott, nem jelentkezett, neki tehát joga van a pénzéhez. Rendőrt hívott, értesítették a hibabejelentőt, amely aztán akcióra lépett. Megvizsgálták a készüléket, megtalálták az áruló gyufaszálat és persze nyomban rájöttek a turpisságra. Lesbeálltak és a gyanútan szabólegényt, amikor éppen a rendes inkasszós körútját végezte, lekapták.

A szabólegény különben, ugylátszik, direkt az automatákra specializálta magát, mert még egy más műfajt is kultivált: az automata büfféket. Ötletessége itt is csak dicséretére válik. Az automata büffében tudvalevőleg 50 fillér egy fogás. Szendvics, kaviáros, sonkás, vajás kenyér, avagy sütemény. Barátunk azonban valószínűleg sokallta ezt az összeget, mert egy lényegesen olcsóbb valutával, lejjel fizetett. Rájött, hogy az egy lejes ugyanolyan súlyu, mint az 50 filléres és ettől kezdve rendszeresen így uszonnázott, ebédelt és vacsorázott. Olcsón jött ki a kosztal, annyi szent, mert tekintve a lej alacsony árfolyamát, — az eredeti árnak egy harmadrészébe került az étel. Később vérszemet kapott és haza is szállított a valóban olcsó kosztból. Jó szívéré pedig jellemző, hogy éhenkórász cimboráinak szintén elárulta a becses tippet. Ez okozta különben a „találmány” bukását is, mert a büfféseknek feltűnt a rengeteg egy lejes, meg-

sokalták a dolgot és figyelni kezdtek. Az egyik kollégát aztán el is fogták, amint éppen dobostortát akart kivárázsolni a készülékből. (Tsin.)

A debreceni ítélőtábla életfogytiglani fegyházra ítelt egy ózdi vasmunkást, mert feleségét csókolódzás közben megfojtotta

Szombaton délelőtt nagyon érdekes bünygyben tartotta meg a tárgyalást a debreceni ítélőtábla Perjessy Mihály elnöke alatt működő tanácsa. A vádlottak padjára került Mészáros Ágoston József ózdi vasmunkás, aki ellen hitvesgyilkosság címén indult eljárás. A vasmunkás feleségül vette 1923-ban Csipkés Mária-t, akivel csak három napig élt békésen, mert az asszony a negyedik napon már megtagadott minden kedvességet a fiatal férjtel és mindennaposak lettek a veszekedések. Az ellenségeskedés az új házask között olyan nagy lett, hogy elviselhetetlenné vált az együttélés és az asszony szüleinek a házához ment vissza. A férj egy ideig még kísérleteket tett arra, hogy feleségét visszakapja, de csak gunyolódásban, megszegyenítésben volt része. Abban a reményben, hogy sikerül feleségét visszahozni, eljárt az após borsodnádasdi házához, ahol mindig találkozott felesége testvérével, akivel aztán vadházaságra lépett. Egy év múlva elhagyta az asszonyt és Kokovai Eszter vajási eselődleánykát udvarolt. Vadházaságra is lépett vele. Egy évig éltek együtt és gyermekük is lett. A vasmunkást azonban nem tudta boldoggá tenni egyik asszony sem, mindig az első asszonyra gondolt, eljárt az asszony szü-lőfalujáta, elhanyagolta munkáját és kitétek a vasgyárból is. Nagyon elkiseredett és egy este

felugrott a Borsodnádasra haladó személyvonatra és felesége házához lopódzott. Láta, hogy a sötét udvarról az uccára lép egy fiatalember és elcsit. A felesége szobájában égett a lámpa. Megzörgette az ablakot és kérte, hogy engedje be. Az asszony erőlyesen rászólt, hogy hagyjon néki békét, ne járjon utána, ugysem megy vele lakni soha többé. A férj könyörgött az asszonynak, de az kinevette, mire

az elkiseredett ember betörte a kaput, be-ment az asszony szobájába, ahol halárháiban találta feleségét.

Izgalmas szóváltás támadt közöttük, amely az-zal végződött, hogy az asszony, látva férje heves felindulását, békülékenynek mutatta magát és esckolózni kezdett követelőző férjével. A férj megérezte az asszony eskőjái közt, hogy felesége már soha nem fogja szeretni és csak színlelés, amit csinál.

Dühében letépte a hálóruhája zsinórját és csókolódzás közben hurkot kötve nyakára, megfojtotta az asszonyt.

A miskolci törvényszék a vasmunkást hitvesgyilkossáért életfogytiglani fegyházra ítelt. Felbbrzés folytán került az ügy a debreceni tábla elé, amelynek tanácsa helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

A Monti-Kör Mussolini-képet kapott egy olasz festőtől

A debreceni Monti-Kör olasz kapcsolatai

Több mint egy év óta működik Debrecenben csendben, zajtalanul egy baráti kör, amely célul tűzte ki az olasz-magyar barátság és az olasz-magyar kulturális kapcsolatok ápolását. Fennállása óta több cikket helyezett el a magyar irodalom, történet és gazdasági élet kérdéseiről. —

Hasonlóképen magyar lapokban is egynéhány közleményt az olasz viszonyokról, vagy olasz kiválóságoknak Debrecen és Magyarországot illető nyilatkozataiból. A Debrecenbe érkező olaszok rendre felkérésik a Monti-Kört vagy egyes tagjait s minden látható örömkre szolgál, hogy a

Olcsón szórakozhat és tanulhat, ha beiratkozik a Debreceni Független Újság Kölcsonkönyvtárába

magyarság között olaszul beszélő és az olasz viszonyokat ismerő barátokra talál-nak. A bresciai Monti-ünneplyre, ahol Monti ezredesnek, a magyarországi olasz-légió parancsnokának emléke előtt tisztel-gett egész Olaszország, a debreceni Monti-Kör is elküldte a maga üdvözlő iratát. Amikor Giuliano Balbino olasz nevelésügyi miniszter Debrecenben járt, a Monti-Kör is az üdvözlők sorában állott. Mindezekről az olasz lapok is közöltek tudósításokat. De nagy lelkesedéssel emlé-keznek meg a Monti-Körrel mindazok az olaszok, akik Debrecenben jártak s uti élményeiket a napilapok hasábjain közlik. A Monti-Kör tagjai figyelemmel sem tudják már kisérni a Körről szóló olasz cikkeket, mert azok a legkülönbözőbb napilapokban s heti és havi folyóiratokban jelennek meg. Annál inkább figyelemmel kísérik az ola-szok s amilyen lelkes nemzet az olasz, nem is légesznek meg a pusztá olvasással. Az alábbi eset legalább ezt mutatja.

Pár héttel ezelőtt ugyanis a Monti-Kör egyik tagja levelet kapott Génuból, a nagy olasz kikötővárosból. A levél szövege, elhagyva a magántermészetű részleteket, a következő:

„Tegnap este Baldassai professzor há-zában alkalmam volt adatokat hallani a debreceni Monti-Körrel, amely az olasz-magyar kapcsolatok érdekében olyan lel-kes működést fejt ki. Az a tiszta és ren-díthetetlen hűség, amely a Kör működé-séből kitetszik, világos bizonyítéka annak, hogy a nemes és lovagias Magyarországon milyen őszinte barátai vannak a velünk való együttműködés eszméjének. Én, mint az olasz nemzet hű és igaz tagja, hálás elismeréssel hajlok meg az őszinte barátság e megragadó példája előtt s tisztele-tem jeléül a Duce-ról (Mussoliniról) fes-tett nagy képm másolatát ajánlom fel a Monti-Körnek, kérve, hogy fogadják az én tiszta idealizmusból fakadt gondolatomat szeretettel s dolgozzanak tovább az olasz-magyar barátság érdekében, mint ahogy mi sem szününk meg ezt a gondolatot propagálni soha. Megkülönböztetett tisz-tellett és szives testvéri üdvözléttel: Alfredo Vaccari, Genova.”

A Monti-Kör nagy örömmel fogadta az ajándékot, s minthogy egyelőre csak asztaltársaság formájában működik, — a Gambrius vendéglő külön termében helyezte el a képet, ahol összejöveteleit tartani szokta. Az összejöveteleken, amelyek minden héten kedden este kilenctől tizen-egyig és vasárnap délelőtt tizenegyötől egyig tartanak, a résztvevők olaszul társalognak, olasz lapokat olvasnak, azokat megbeszélük s olasz barátaiktól vett(hirei-keket egymással közlik. Az összejöveteleken szívesen látnak mindenkit, aki az olasz-magyar barátságuk hive, olaszul beszélni tud, vagy olaszul tanulni akar.

— A modern nő a szociális szellem szolgál-tatában. Január 31-én este 6 órakor a Kollé-gium disztermében dr. János Gyuláné elő-adást tart „A modern nő a szociális szellem szolgálatában és nálunk” címmel. Az előadó a Vörös Kereszt megbízásából hat hétig tanulmányozta Drezdában, Berlinben, Hamburgban és Münchenben a német Vörös Kereszt Egye-sület szociális működését és tapasztalatairól fog beszámolni a debreceni közönség előtt, miután Budapesten már tartott erről a témá-ról nagy érdeklődéssel kísért előadást.

— Urilányok gyönyörűen készítik ruhái-kat, szabást-varrást, iparművészetet tanulhat-nak Papolcynénál, Csapó u. 10.

ANKÓ
si vállala
TH U. 3
Ratkóczy János.
3.22. 2. Jjel 66. sz.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG
telefonaszámjai

Kiadóhivatal 18
Főkiadóhivatal és köleskönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

FUGGETLEN UJSÁG

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy a lejárt illetve lejárt előfizetésüket idejében újítsák meg, nehogy a lap szállításában zavarok álljanak elő.

A Debreceni Független Ujság előfizetési ára 1 óra 3 pengő.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** E hó 26-án, vasárnap a debreceni református templomokban az istentiszteleti rend a következő: A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Benke Tibor, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György, 11 órakor Szabó Géza, délután 5 órakor Magyar Bertalan, a Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután 5 órakor vallásos ünnepély Benkő Viktor, az Árpádtéren délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az Ispótfalván délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Uray Sándor, a Homokkertben délelőtt 10 órakor Ferenczy Gyula, délután fél 3 órakor Madarász József, a Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József, a Kollégiumban délelőtt 10 órakor és 12 órakor levante istentisztelet, Mezey Béla, Nyilastelep délután 3 órakor Papp Imre, Csapókeri délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel, délután 3 órakor Gerda Sándor, Halás: Kántor József, Ondód Kádár-dül: Halász András, Nyulási új iskola délelőtt 10 órakor Murányi Zoltán, Wolaifkatelep délután 3 órakor Rápoli Árpád, Köntösgát délután 3 órakor Halász András.

— **Az evangélikus templomban** e hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rappos Viktor. Délelőtt 9 órakor, fél 1 órakor levanteistentisztelet: Labossa Lajos.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. sz. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9-9-ig imaórákat, 9-11-ig hitméllyítő előadásokat, délután 6-7-ig evangelizálás, fél 8-9-ig vallásosestély vegyeskar és zenekari számmal. Előadók és vendégszónokok: Somogyi Imre dr. és Kovács Mihály baptista lelkészek.

— **Ismertetterjesztő előadás a nyilastelepi Népkörben.** A Szülők Iskolája e hó 26-án, vasárnap délután 5 órakor a nyilastelepi Népkörben előadást tart. K. Nagy Sándor központi állami iskolai igazgató „A munka nevelő értéke” címen általánosságban a munka jelentőségével, az emberi életre gyakorolt hatásaival foglalkozik s előadásában reá kíván mutatni arra, hogy a szülő nevelői hivatásában mily nagy szerepet tölt be akkor, amidőn gyermekét munkára neveli s azt igyekszik vele megismerettni, megbecsülni. Az előadásra belépti díj nincs. A Népkör tagjait, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghívja Vezetőség.

— **Elnöki értekezlet.** A Független Polgári Párt vezetősége e hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a Függetlenségi Körben elnöki értekezletet tart.

— **Vallásos estély az ispotályi templomban.** Ma, vasárnap délután öt órakor az ispotályi templomban vallásos estély lesz, melynek tárgya a Heidebergi Káté 33-34. kérdés és felelete lesz Isten egyszülött fiáról. A vallásos ünnepély részletes programja a következő: 1. Kezdő ének. 2. dicséret. 2. Főének: 120. dicséret 1. és 2. verse. 3. Kátét olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének: 7. dicséret 6. verse. 5. Kátét magyaráz és Uri imáit mond: Uray Sándor lelkész. 6. Közének: 120. dicséret 3. verse. 7. Vargha Gyuláné: Jézus... Szavalaia Bárdi Ferenc hittanhangoló. 8. Gebhardt: „Mindig velem, Uram...” Éneklő: Vári Szalai Gábor ref. tanító. Orgonán kíséri: Zsigó Károly ref. tanító. 9. Imádkozik: Szabó Gyula segédlelkész. 10. Záróének: 120. dicséret 4. verse.

— **Borus, de enyhébb idő.** A Meteorológiai Intézet jelenti január 25-én délben 12 órakor: Hazánkban a borus, ködös időjárás egyre tart. A fagy általában kissé gyengült, a keleti részekben az éjjeli lehülés fokozódott és így a minimum az Alföldön mínusz 5 fok alatt volt. Mátészalkán pedig a mínusz 10 fok Celsiusot is elérte. A Galyatetőn a régi 15 centiméteres hóréteg fölé három centiméteres új hó esett és jelentéktelen lecsapódás egybeült is fordult elő. Jólát: Borus, vagy ködös idő, nyugatról a fagy gyengülésével és csapadékhiállammal.

Országos jellegű nagyszabású ünnepségek keretében nyitják meg májusban a Déri-muzeumot

Az ünnepségre Debrecenbe jön a kormányzó, a miniszterelnök, több miniszter — Hubay Jenő Petőfi szimfoniáját adják elő az ünnepen 250 szereplővel

Májusban nagy napja lesz Debrecennek. Az illetékes tényezők óhaja szerint a Déri-muzeum megnyitása országos ünnep keretében fog lefolyni. Debrecen, mint egyik legkulturáltabb magyar vidéki város, ezen gyönyörű közintézményének felavatására értesülésünk szerint a kormányzó, a miniszterelnök, több miniszter és több más országos méltóság jön le Debrecenre.

D. Vásáry István polgármester azt tervezte, hogy az országos ünnepbe egy magyar zenei ünnepet illeszt bele, hogy annak fényét emelje. Dr. Hubay Jenő, a város díszpolgára Petőfi szimfóniájára gondolt, melynek pesti előadása eseményszámba ment. Hubay Jenő a levélváltás után értekezletet hívott egybe budai palotájába, péntek délutánra, melyre a fővárosi ének- és zeneegyesületek vezetőin kívül dr. Vásáry István polgármestert és Kuthy Sándort hívta meg.

Péntek délután letárgyalták az előadás egész komplexumát. A hatalmas mű előadásához a szolistákon kívül 250 szereplő kell (zenekar, énekkar.) A gyermekkórusra nézve Hubay Jenő a városi zeneiskola énekkarát szeretné beilleszteni s ez irányban közvetlenül P. Nagy Zoltánhoz fog fordulni. A rendezésre a Zenekedvelők Körét kérte fel. Az ünnep előkészítésére társadalmi nagybizottságot alakítanak.

— **Meggyessy Ferenc szobrászművész készíti a Déri-muzeum szobrait.** Debrecen város tanácsa a nyáron megbízást adott Meggyessy Ferencnek, a debreceni származású, kiváló szobrászművésznek, hogy a Déri-muzeum lépcsőzetes terraszára négy szobrot tervezzen meg. A négy szobor allagorikus figurából kettőnek a mintáját Meggyessy Ferenc be is mutatta a polgármesternek, akinek a tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte. A város vezetősége most megkötötte a szerződést Meggyessy Ferencel a négy szobor kivételére vonatkozólag. A szobrok bronzból fognak készülni és az értékes alkotások nagyban emelik a Déri-muzeum homlokzatának szépségét.

— **83 munkanélküli állott újonnan munkába a tuskózáshoz.** A nagyverdei tuskózáshoz tegnap 83 munkanélkülit küldtek ki, mivel azonban ez az erdőigazgatóságot váratlanul érte, nem tudott nekik szerszámot adni. A város ilyenformán részint az műszaki ügyosztály szerszámait bocsátotta rendelkezésre, részint új szerszámokat szerzett be és azokat küldte ki, úgyhogy a 83 munkanélküli szombaton délután ki is ment a tuskózáshoz.

— **Az összes megjelenő szépirodalmi ajdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárában.**

— **OMIKE tea Szombaton,** február 1-én tartja az OMIKE első teadélutánját, büfével egybekötve a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségeiben. A zenét a kitünő Bartalis-jazz és egy elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja. A meghívók szétküldése folyamatban van. Az idevonatkozó felszólalásokat szíveskedjenek a rendőrségnél bejelenteni.

— **Modern művész fényképek Ruzicskánál.** Piac u. 32.

— **Nem szabad elejteni a vidéki ipart, kereskedelmet!** Ezt hangsúlyozza a legújabb számában a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, a Tiszántúli egyetlen közgazdasági hetilapja, amely a legmegtehetőbb vidéki és támogatja mindenütt a helyi ipart és kereskedelem érdekeit. Vezető helyen Dókány István, az OMKE tiszapolgári kerületének elnöke ismerteti a vidéki ipar és kereskedelem nehéz helyzetét és megjelöli az orvoslás módjait. Foglalkozik a lap a kerámiai ipar válságával, sürgeti a közmunkákat, közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, szállítási, pályázati hirdetményeket, versenytárgyalási eredményeket, ismerteti az összes tiszántúli kényszerorgazségeket stb. Nélkülözhetetlen ez a lap minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, üzletembernek stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Piac ucca 81. Olvassák az egész Tiszántúlt, hét vármegyében! Kisiparosoknak, kiskereskedőknek nagy kedvezményeket! Rendkívül olcsó kiadványa az új Közzsállítási szabályzat, amely egy pengő ötven fillérért megrendelhető.

Az illetékes minisztériumok elismeréssel fogadták a debreceni ünnep tervét annál is inkább, mert Hubay Jenő meghívást kapott Londonba, a Petőfi szimfónia magyar szereplőkkel való előadására és a debreceni bemutatót, melyet a Rádió fog közvetíteni, a londoninak mintegy főpróbájává lenne. Terve van véve e szimfónia hangos filmre vétele is, ha elhelyezését sikerül biztosítani és ez a felvétel is Debrecenben fog megtörténni.

A szimfónia előadásának anyagi része biztosítva van. A Déri-muzeum megnyitását május második felére tervezik. Hubay Jenő és felesége Cebraián grófnő a megnyitó ünnepre a kormányzó kíséretében fognak Debrecenbe jönni, ahol Hubay maga dirigálja élete főművét.

Hubay egyben meghívta Vásáry István polgármestert legközelebbi zenedélutánjára. A zenedélutánok leghűségesebb hallgatója maga a kormányzó, aki, mint egy Hubaynak adott albumban olvasható, a legnehezebb napokban Hubay muzsikájából nyert enyhülést és vigasztalást. Hubay Jenő elmondta a polgármesternek, hogy a novemberi debreceni zenei ünnep után itthonról, megszállt területről, messze külföldről is sok köszönőlevelet kapott, ami bizonyosága a debreceni kezdeményezés sikerének.

— **Rimanóczy Béla a kormányzónál.** Rimanóczy Bélát a városi világiatási vállalat és vízműtelep igazgatóját, kormányfőtanácsost a kormányzó szombaton délután kihallgatáson fogadta. Rimanóczy Béla ez alkalommal köszöntötte meg a kormányzóknak kormányfőtanácsossá történt kinevezését.

— **A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.**

— **A csapókertről egyházi körzet** 60 tagu bizottságának tagjait 1930 február 4-ik napján, kedden délelőtt választja meg. A választás az Árpádtéri templomban a reggeli istentisztelet után veszi kezdetét. Ha szavazásra kerülne a sor, ez a csapókertről református iskolában folyik le. Az egyházi elnökség.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

— **Az Iparos Levente Egyesület** e hó 26-án, délután 6 órakor a DTE tornacsarnokában Péterfia u. 76. sz. a műsoros ünnepélyt rendez. Műsor után tánc következik. Műsor: 1. Himnusz. 2. Szavál: Nagy Róza. 3. Mezey Béla levante főoktató lelkész ünnepi beszédet mond. 4. Páros jelenetet mutatnak be Csonka István és Horváth Károly leventék. 5. Szavál Török Ferenc levente. 6. Hány József és Horváth Károly leventék párosjelenete. 7. Vigjáték. Előadók: Kiss Klára, Dull Sándor, Horváth Ferenc, Tokai Ferenc leventék. 8. Szavál Kovács Juliska. Tréfás jelenetek, monológok, szavalatok, melyeket leventék mutatnak be illetve adnak elő. Belépti díj nincs. Kizárólag magyar táncok táncolhatók.

— **Eljegyzési, esküvői meghívókat** izlésesen olcsón készít, a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49. II. udvar.

— **Egyszerre hat fiu.** New-Yorkból írják: A délafrikai Fokvárosban egy fiatal fehéranya legutóbb hat fiugyermeknek adott életet. Az újszülöttek közül három azonnal meghalt, a többiek egészségesek. Az anyát a városi hatóságok és a társadalmi egyesületek nagy ajándékokkal halmozták el.

— **Rendőrből — konzul.** Edmund Dorsz nevű lengyel származású rendőrt, miután rendőri minőségében a szükséges vizsgálatokat letette, az Egyesült Államok Kanadába alkonzullá nevezték ki. A rendőrből lett alkonzul Ottawa városában teljesít konzuli teendőket.

— **A jugoszláv vagonpark állapota.** A belgrádi közlekedésügyi minisztérium beszámol a délszláv vagonpark állapotáról s jelzi, hogy Magyar- és Németországból a jövételi számlára nagyobb mozdony- és kocsiszolgáltatások esedékesek. Magyarország 600 nyílt teherkocsit, 900 podgyázkocsit, 4 mozdonyt és 430 keskenyvágányú teherkocsit szállít Jugoszláviának.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik huzagsavas sok túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József viz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sérvbajknál és prostatabetegségeknél is ajánlják. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Egy budapesti orvos new-yorki gyakorlóorvos.** New-Yorkból írják: Dr. Kovács József, a budapesti „Githermia Gyógyintézet” vezetőorvosa a napokban New-Yorkba érkezett és megkezdte működését a new-yorki Poliklinikán dr. Kovács Richárd hírneves főorvos mellett, aki a mult évben hosszabb időt töltött Magyarországon.

— **A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.**

— **A cipész, cipőfelszerkesztő és papucs-készítők szakosztálya** e hó 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor az ipartestület kistancstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Munkacsoport megalakítása, szaktanfolyam ügye és a kerületi nagygyűlés előkészítése. Az ügyek fontosságára való tekintettel teljes számú és pontos megjelenést kér a szakosztály elnöksége.

— **Ha szép, művész és olcsó lényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó u. 1. szám alatt.**

— **A Városi Takarékpénztár és Hitelintézet** rt. i. hó 25-én tartotta 56-ik évi rendes közgyűlését dr. Vásáry István polgármester előlétele alatt. A közgyűlés elfogadván az igazgatóságnak a mult évi tiszta nyereség felosztására tett javaslatát, a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta. A Városi Takarékpénztár és Hitelintézet rt., a mult évben keresztül vitt alapítke emelés következtében P. 2.750.000 összes saját tőkével a legnagyobb saját tőkével rendelkező vidéki pénzüzetek sorába lépett és az igazgatósági gitőknek mondhatók és az intézet így fejlődve biztosítottnak látszik. A mult évben, dacára az igen rossz gazdasági viszonyoknak, az intézet kihelyezése megfelelő mértékben gyarapodott, betét állománya nem csökkent és az a jó hírnév és bizalom, melynek évtizedek óta örvend, — a mult esztendőben csak erősödött. Az elért eredmények minden tekintetben kielégítőnek mondhatók és az intézet így fejlődve mielőbb el fogja érni azt a vezető pozíciót, amelyet a helybeli piacon el kell, hogy foglaljon. A megnövekedett ügyforgalom szükségessé tette az intézet tisztikarának szaporítását és így ezúton is regisztráljuk az intézet igazgatóságának azt a határozatot, mellyel Vásáry László igazgatót a Debreceni Első Takarékpénztártól hasonló rangban meghívta a Városi Takarékpénztár rt.-hoz, melynek vezetése ezek szerint f. év február 1-től ifi. dr. Magoss György vezérigazgató, Harsányi Pál és Vásáry László igazgatók kezébe lesz letéve.

— **Rokona, barátja, kedves ismerőssel lényképet tekintse meg Liener műterméknél, Csapó ucca 1. szám alatti kirakataiban.**

— **A Tiszántúli Automobil Club közgyűlése.** A Tiszántúli Automobil Club február hó elsején, délután 4 órakor Nyiregyházán a club Zrinyi Ilona ucca 2. szám alatti helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Beszámoló. 2. A felmentvény megadása. 3. A költségvetés megállapítása. 4. Indítványok. Amennyiben a meghívó szerinti közgyűlésen a határozatképességhez szükséges összes tagok kétharmada nem jelenne meg, úgy a közgyűlésünket a megjelentek számára való tekintet nélkül február hó 8-án, szombaton délután félhat órakor Debrecenben, az Angol Királynő szálló kék termében tartjuk meg. A közgyűlés valószínűleg csak ezen második gyűlésen lesz határozatképes.

— **Világhírre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert.** Aspirin-tabletták az eredeti „Bayar” csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országában általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan az oly gyakran fellépő hűléses betegségek, az azokkal együtt járó kellemetlen mellékhatatok és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

— **A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.**

h á z

9 órákor! ENDESEN felvonásban. Hans Stüve.

K Ö L B A

felvonásban. Neil Hamilton. Asszonyok 8 felvonásban. Megelőző: főszerzőpók.

r

10 felvonásban. Wilhelm Dieter.

R C E G N Ö

felvonásban. Kenttel. órákor.

S Á G

23.95, 24.00, 11-12, május 25.09-10, 13, 16, zárlat 6, 54, 64, 66, 6.34, 44, 50, 55, 14.75, 81, 86, 7, 32, 30, zárlat: Május 14.25.

s

23.95, 24.00, 11-12, május 25.09-10, 13, 16, zárlat 6, 54, 64, 66, 6.34, 44, 50, 55, 14.75, 81, 86, 7, 32, 30, zárlat: Május 14.25.

g

frank 79.40-94, Dán korona 04, Dollár 568.80-22.75, Hollandi zloty 63.90-4.14-4.16. Lira 25-136.85, Nor-sztrák schilling 74.65-76.25, 44 korona 15.110

g

kozmetika. Egyetem mond r. Tóth anár. Énekel az Vezényel: Cser-

g

őjárásjelentés. edgyalogezred zezremüködi: Pa- fezenyel: Pricsay gyügyi minisztérium y Szilárd a Dunamara főtűtkára:

g

enekarának hang- ása: „Eötvös Ká- lőjárásjelentés. ny.

g

7.25: Balladák. Utána: Kz. 18.30: Orosz da- na: Tz. Kz. 18.45: Hg. 22.05: ösnégyes játéka. 16.30: Kz. Utána:

g

Hg. 22.15: Kz. perett. z. 20: Opera. r 27. házikvartettjének enekar hangverse- járás- és vizállás- k. érek. a. őjárás- és vizállás- ktatás. agyar nótákat éne- enekarának kísere-

g

ság hangversenye nagyterméből. Ve- sch, bajor országos

9.40: A Magyar Külügyi Társaság előadás-sorozata, Radisics Elemér dr. franciayelvű előadása. „L'esprit hongrois dans le reflet des anecdotes historiques.” (A magyar szellem a történelmi anekdoták megvilágításában.) Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bachmann-jazz a Duna-palota nagyszállóból.

Külföld.

Bécs. 11: Z. 15.30: Z. 17.10: Zenés gyermek-óra. 20: Hg. Utána Jb. Berlin. 16.30: Hg. 18: Tz. 20: Opera. 22.30: Tánccóra. Utána: Tz. Davenport. 15: Kz. 19: Hg. 19.40: Tz. 20.15: Opera. Kassa. 12.05: Z. 17.10: G. 22.15: G. London. 16.20: Tz. 17.15: Kz. 20.45: Kz. 24-1-g Tz. Milánó. 17: Hg. 20.30: Kz. 21.15-24: Ve-gyes zene, előadás. Prága. 11.15: G. Utána: Z. 21.30: Z. 22.15: Gramofon. Róma. 17.30: Hg. 21.02: Régi nápolyi dalok. Torino. 17: Hg. 19.10: Z. 20.30: Z. Hg. Varsó. 16.15: G. 17.45: Kz. 19.25: G. 20.30: Operett. 23: Tz. Zágráb. 12.30: G. 17.30: Z. 20.30: Előre meg nem határozott közvetítés.

KÖNYVESHAZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34.

Nyolc hold föld.

Sásdi Sándor regénye. Athenaeum kiadás, Budapest.

A regény emberi sorsok könyve. Sorsoké, amelybe az emberek több-kevesebb ellenállás-al kénytelenek beletörődni. Kisebb-nagyobb kilengések után a hősök beleigazodnak az életnek abba a vonalába, amelyet nem maguk választottak, hanem a Végtet maga jelölt ki a számukra. Ezért a regényirő rendszeren valami fatalista megnyugvással figyeli a világ folyá-sát és az emberek életét. E műfajban egy szer-ző akkor jut el az érettség fokára, amikor megszerzi ezt a kívülről, közömbösen nézni tudást. Amikor örömről és bánatról egy-forma hangsúllyal tud beszélni, mert hiszen mindegyik kell ebben a világban, s hogy me-lyikünknek emeli az öröm s melyikünknek ros-kasztja porba a bánat, az rajtunk kívül eső erők műve.

Sásdi Sándor régebbi könyveiben még a lázadók, a fiatalok közé tartozott. Azok az emberek érdekelték, akik nem akartak bele-törődni a sorsukba, akik elvágytak abból a vi-lágból, amelybe behelyezte őket az élet. De akár az Idegen (Vadludak), akár valami más mozzanat züllálja össze nála az életvonalakat, végül mégis csak a Sors marad az ur. A ma-gyar falu különösen jó miliő az ilyen regény-irő számára, mióta közelebből látjuk ezt s nem a népszínművek mesterkelt és rózsaszínű konténe van rajta. A falu ma a magukba ros-kadó nagy akarásúnak és a Végtet erejének a hona. Sásdi az igazi regényirő szemével nézi ezt a különös, szűkkörü és mélyreható szomoru világot, meg a benne vergődő embere-ket. Amit lát, az igen-igen kevés öröm és sok-sok szomorúság, de megvan benne a költőnek az az isteni adománya, hogy így is el tudja hi-tetni a maga látomásait. Amaz igazi művészek közé tartozik, akik tanítóit az olvasónak, mert könyveik látni tanítják az embereket. A mai magyar falu is úgy fog élni a jövő évtizedek-ben, ahogyan azt Sásdi és egy-két hozzá ha-sználó tehetséges költőtársa írják le nekünk. De még eddig Sásdi sem tudta elérni azt a ma-gaslatot, ahova új könyvével, a „Nyolc hold föld”-del feljutott. Ez a mű már valóban a mestert s nem a kísérletezőt, a kereső tanoncot mutatja. Megtalálta önmagát és azt a tárgy-kört, ahol sikerült nagyot és igazat alkotnia.

Uj regényének igazi hősei nem is az embe-rek, hanem a föld. A nyolc hold föld, amelyik ebben a könyvben nagyszerű szimbóluma an-nak a Sorsnak, amely a falu emberének az éle-tére ráfekszik s amelynek való szolgálatából áll az élete a bölcsőtől a koporsóig. Milyen megragadó az a mód, ahogyan Sásdi meg tudja érezetni velünk e föld hatalmát.

A vagyonnak, a „szörzés” ösztönének meg-tesztülése az erős akaratú, szívós öregasz-szony, aki látható irányítója az egész törté-netnek, holott maga is annak a titkos erőnek szolgái, amely a föld alakjában sugallja a fa-lusi ember életének minden cselekedetét. A szerzőnek mély lélektani meglátását bizonyít-ja, hogy ezt az asszonyt állította a könyv törté-nésének a tengelyébe. A nő ugyanis ösztö-nösebb lény, mint a férfi s jobban tud hoz-dozni egy olyan történetet, amely ilyen ösztö-nös erők érvényesüléséért folyik, mint amilyen Sásdi regényében szerepelnek. Milyen te-hetetlen figurák lesznek ez asszony démoni alakja mellett a könyv összes férfiai, öreg em-berek és fiatal legények egyaránt. Ha Sásdi-nak csak ez az egy alakja volna könyvének minden érdeme, akkor is érdemes lenne az el-olvasásra, mert a családöt és annak érdekeit képviselő öreg asszonynak kabinet figurája ez a vén „kehes Panni”. De körülötte is olyan galériát sikerült rajzolnia Sásdinak, amelyik mindegyike él és az élet valóságával hat. Nincs egyetlen szereplője se, akire azt lehetne mon-danunk, hogy csak papiros-ember. S ez annál nagyobb dicséret, mert szerzőnk régebbi köny-vei nem voltak mentek, épen a főhősökben, némi csináltságtól. A „Nyolc hold föld” azon-ban már nem az író lombikban gyártott em-berutánzatai, hanem úgy hatnak valamennyien, mintha a való életből léptek volna előnk. De azért nem fotografiai, akik csak egy pózt tudnak, hanem költői meglátások, akik igazab-bak, mint a fényképek. Az ember igazán za-varban van, hogy melyik alakot tartsa többre, hiszen az emberábrázolásnak mind olyan mű-vészetével vannak kifaragva, hogy ilyenre csak

a legizibb művészek képesek. Ahelyett, hogy egyiket a másik rovására jellemeznék, örülnék rajta, hogy Sásdi Sándor ilyen mély és gazdagéletű alkotással tetézte meg eddigi szép ígéretek rejtő sikerét. Ezzel a művével csakugyan beérkezett az irodalom számottevő értékei közé, akinek a könyveire fel kell figyelniünk a jövőben is.

Nagy József dr. egyetemi tanár.

Megjelent a „Világirodalom” júniusi száma. A gazdagon illusztrált folyóirat változatos tartalmából kiemeljük Jókai Mór világsikeré-nek nagyszerű dokumentumát, amelyben W. Temperley, a cambridgei egyetem nagyszerű tanára lelkes szavakkal jelöli ki a magyar ro-mantika nagymesterének helyét az egyetemes irodalomban. — Ligeti Ernő, a kitünő erdélyi író szép novelláját, egy ragyogó szemelvényt Dale Collins Istenítéletéből. A Fórum rovatá-ban Babits Mihály és Berend Miklósné szől-hozzá két érdekesen felvetett irodalmi kérdé-shez: Mi a könyvsiker titka? Mit adtak a nő-írók az irodalomnak? Ez a rovat a folyóirat egyik főcélját szolgálja: be akarja vonni az olvasó nagyközönséget a független irodalmi kritika kialakításának munkájába. Az irodalmi revue különösen érdekes apróságokat mond el szenzációsan érdekes apróságokat. Amit Balzac halálos órájáról tudunk meg egy ak-tuális könyvszenzáció alkalmából, az megrázó jelenete a nagy költő tragikus életének és szerelmének. A gondosan megválasztott kép-anyagból megemlítjük Amos Nattini gyönyörű Dante-illusztrációit és Marthe Bibesco her-cegnő, a Catherine Paris szellemes szerzője-nek finom portréját. — Mutatványszámot in-gylen és bérmentve küld a „Világirodalom” ki-adóhivatala, Budapest, VII., Sip ucca 10. szám.

Maupassant: Yvette. Uj kötettel gazdagodott Maupassant műveinek az Athenaeum kiadásá-ban megjelenő sorozata: az „Yvette” című novelláskötettel. Maupassant nagy novellá-i közül való „Yvette” közeli rokona a „Parent ur”-nak és a „Gömböc”-nek, szóval azoknak a remekműveknek, amelyben a nagy francia el-beszélő zsenije, mint hiánytalan egész fejező-dik be. A kis regényt egy csokorra való Maupassant-novella egészíti ki testes kötet-tel; mindegyik elbeszélése egy-egy véksőig ki-lellettel drámai helyzetet állít olvasói elé. Finom erotika, drámai jelenetek és kacagató humor kergetik egymást ebben a kötetben. A művészi tökéletességű novellákat Benedek Marcell nagyszerű fordítása eredeti szépségükben őrizte meg. Az izlées, csinos kiállítású kötet bolti ára 3.20 pengő.

Tamási Áron: Hajnali Madár. Tamási Áront, az új székegy irodalom kétségtelenül legkiválóbb reprezentánsát az elmúlt napok-ban immár második éve választották meg a Baumgarten irodalmi alapítvány tagjává. A ki-váló fiatal író az elmúlt évben a „Szűzmáriás királyfi” című hatalmas, remek kétkötetes re-gényével, most pedig a „Hajnali madár” című novelláskötetével ad tanúbizonyságot arról, hogy méltán rászolgált a nagy kitüntetésre. — Uj kincseket hozott Tamási Áron a magyar irodalom számára: a testvér székely nép le-kíségének feltárásában. Uj kötetének izet törté-netei, szívet-lelket gyönyörködtető színes el-beszélései mindmegannyi kis remekmű: no-vella-irodalmunk gyöngyei. Megható és gyö-nyörködtető, leheletszerűen egyszerű és mégis forróan gazdag képek és történetek sorakoz-nak fel a kitünő író új kötetében. A csinos ki-állítású mű az Athenaeum kiadásában jelent meg, ára egész vászonkötésben 6.80 pengő, fűzve 4.20 pengő.

Nyilt-tér. *)

Február 15-ig rendkívül olcsó cipőárúsitás! Férfi cipő 12.—, női 8.—, boka 12.—, hócipő 8.— és többféle cipőket olcsón árúsítom, Guttmann, Csapó ucca 17.

* E rovatban közlötték nem vállal fele-lősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó-hivatal.

MEGHÍVÓ

A Debreceni Első Takarékpénztár nyolevan-negyedik évi rendes közgyűlését 1930 február hó 8-án, szombaton délután 4 órákor Debrecenben, az intézet hivatalos helyiségében tartja, melyre tisztelt részvényeseinket ezúton hívjuk meg.

Tárgy: 1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1929-ik üzletéről, a mérleg és eredmény számla bemutatásával és határozat a tiszta nyereség felosztására nézve. 2. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tár-gyában.

3. Felügyelőbizottság 1929. évi tiszteletdíj-nak megállapítása. 4. Hét igazgatósági tag választása 6 évre.

5. „Az igazgatóság javaslata a hányadrész-vényeknek és az 1926 március 14-i közgyűlés határozatra eddig még be nem mutatott össze-vonás alá eső régi részvényeknek a 7000—1925-P. M. sz. rendelet 12. §-a alapján új részvé-nyekre leendő kicserélése és a kapcsolatos intézkedések tárgyában”. Debrecen, 1930 január hó 25.

A Debreceni Első Takarékpénztár Igazgatósága.

A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a takarékpénztár hivatalos helyiségében meg-tekinthetők.

Figyelmeztetés! A közgyűlésen olyan rész-vényesek bírnak szavazati joggal, akik rész-

vényeiket le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál, vagy Berettyóújfaluban intézetünk fiókjánál, vagy Budapestben a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél a közgyűlés előtt legalább 3 nappal, tehát 1930 február 5-én délelőtt 12 óráig bezárólag lete-tek.

A töredék részvényekből csak 40 db. együt-tvéve biztosítja a részvényes kapcsolatos jog-okat s azokat a töredék részvény tulajdono-sok eskis közös képviselő útján gyakorol-hatják.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága. 63222—1929. C. sz.

HIRDETMEY.

Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. minisztérium 5710—929. M. E. sz. rende-letével a hadikölcsönkárosultak segélyezését azokra is kiterjesztette, akiknek évi jövedelme az 1500 P-t az alább részletezett körülmények fennállása esetén meghaladja:

1. A segélyért folyamodóval közös háztar-tásában élő önálló jövedelemmel nem bíró há-zastárs után évi 700 P-vel.

2. ez alá a meghatározás alá tartozó gyer-mekek után egyenként évi 300 P-vel. Segélyért folyamodhatnak tehát mindazok, akiknek:

a) évi összes jövedelme a fentiek alapul vé-telével összeadott összegét meg nem haladja, b) a birtokában levő hadikölcsönkötvények legalább 5000 K névértéket elérik,

c) a hadikölcsön kötvényei eredeti jegyzé-sűek.

d) a hadikölcsön kötvényei nem eredeti jegyzésűek ugyan, de azokat egyenesági örök-lés (felménők, felmenők) útján szerezték.

Utóbbi esetben az egyenesági öröklést ok-mányokkal kell igazolni.

Jelentkezés a f. évi január hó 27-én veszt kezdetét és az naponként — az ünnep és va-sárnapok kivételével — d. e. 12 és 2 óra kö-zött eszközölhető a városi elsőfoku közigaz-gatási hatóság (Kossuth ucca 20. sz.) földszint 45. sz. hivatalos helyiségében.

Debrecen, 1930 január 24. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazga-tási hatósága:

Dr. Vass Károly tanácsnok.

Patkányt, egeret,

poloskát, svábbogarat azonnal kiírthat biz-tos hatású speciális irtószerezrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon ol-csón kapható

STERN festékküzetében Piac ucca 10. szám. — Bikával szemben

Tölgy-, gyertyán-, bükkfa porosz szén

jutányosan kapható

KÖZPONTI TŰZIFA ÉS SZÉNTELEPEN

Károly Ferenc József ut 18/b. Telefon 464. Tulajdonos: GAÁL IMRE.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban

SINGER VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek Alacsony havi részletek. SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS. DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Házi és gazdasági telefonokat szerel, javít, gyári áron szállít garancia mellett. Ak-kumulátorok javítása, töltése. Földvári, Széchenyi ucca 55.

Olcsó propaganda kiadások

MAURICE PALÉOLOGUE

A cár országa a nagy háboruban

A világháború és Oroszország drámája. Három vaskos kötet. Ára csak 3.90 pengő

SZABÓ DEZSŐ

AZ ELSODORT FÁLU

A trianoni Magyarország véres vajadásának története. Három nagy kötet. Ára csak 3.90 pengő.

MÓRA FERENC

Ének a buzamezőkről

A magyar föld éposza és a magyar paraszt apoteozisa. Két vas-tag kötet. Ára csak 3 — pengő.

Kaphatók

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében Piac ucca 34. — Telefon 54.

Olcsóbban fűt

a Kronprinz-Petrolgáz Géppel, amely a legolcsóbb köolajjal néhány filléért minden helyiséget otthonos meleggel varázsol. Számos tökéletesítésével csodája a fűtési technikának, elegáns, hordozható, füst- és szagmentes, veszélytelen, korom- és hamumentes, ideális jó lakásnak, irodának, műhelynek, egy darabban főz, süt és melegít, az egész világon legjobban elterjedve. Nincs jobb!

Tekintse meg lerakataimat, ahol minden csütörtökön 3 órákor délután és pedig

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 31. próbafűtést tartunk, vagy kérjen ár- és referencia-katalógust

Kronprinz-Werke P. R. Kimpink cégtől Guntramsdorf b. Wien.

A „Kronprinz” petrolgázgép legyőzi a telet. Önnek is örömet fog okozni.

Szállítás mindenhol vám- és fuvarmentesen házhoz szállítva.

Február 15-ig rendkívül olcsó árusítást rendezek

Sárga vászon 0.58 Kartonok 0.78
Fehér sifon 0.65 Női harisnya 0.45
Fehér „jobb” 0.80 Női „flor” 1.50
Kelengye vászon 1.20 Női „angol” 1.20

GUTTMANN DÁVID
Csapó ucca 17.

WEINSTOCK HENRIK

BUTORÓZLETÉBEN

elsőrendű

ebédlők és hálók

nagyon olcsón kaphatók.

Még mindég tart

STARK DIVATHÁZ

(PIAC UCCA 7. SZÁM ALATT)

szenzációs, olcsó parti árusítása

E héten eladásra kerülő cikkek:

Hóhéhr sifon — — — — — 69 fill.
Extra prima mosott — — — — — 78 fill.
Kelengye vászon — — — — — 88 fill.
Finom vastagszálú — — — — — 98 fill.
Valódi cérna angin toknak — — — 1.19 fill.
100 cm. széles finomszálú vászon — 1.29 fill.
Mosott vászon, garantált minőség 1.27 fill.
Valódi fehéremű nansu batiszt — — 98 fill.
Cérna zéfir, angol minták 1.39 fill.
Prima s. vászon — — — — — 68 fill.
Egész széles, erős szálú — — — — 88 fill.
Egy óriási tétel prima Felmayer-karton — — — — — 97 fill.

Továbbá az összes raktáron levő áruk a legolcsóbban kerülnek eladásra.

CSAK KÉSZPÉNZÉRT!

Jól és olcsón vásárolhat

BAGI LAJOS

rövidáru üzletében

BATTHYÁNY U. 6. SZ.

Leszállított **szenzációs** olcsó árak csak december 31-ig.

Kérem kirakati árait figyellemmel kísérl.

A püspökladányi kir. jb. mint tekvi hatóságtól. 5755—1929.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Szentkirályi Jánosné Varga Erzsébet debreceni (Méliusz tér 4.) lakos, mint öz. Varga Lajosné szül. Ludmann Erzsébet jogutóda végrehajtónak Nemes Gábor nádudvari lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881: LXI. t.-c. 144., 146. és 147. §. értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 13 q. 10 kg. és 42 q. 88 kg. buza tökélettel, ennek 1927. évi január hó 7. napjától járó 5%-os kamata, 530 P 08 f. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 50 P költség, valamint a csatlakozottaknak kimondott Lukácsi Szabó Antalné C. 5. alatti 174 P 40 f. dr. Grósz József ügyvéd C. 6., 8., 9. alatti 5 q. buza + 5 q. buza, dr. Kiss István ügyvéd C. 15. alatti 80 P tökélettel és járuléka behajtása végett. A püspökladányi kir. járásbírósg területén levő Nádudvar községben fekvő s. 1. a) a nádudvari 1951. sz. betétben A. I. 3—5. sor, 4707—1. hrsz. szántó, a kabai utdülőben 1473 négyszögöl 8963—2. hrsz. szántó, a Laposszeg dülőben 355 négyszögöl, 8964—2. hrsz. szántó, a Laposszeg dülőben 1372 négyszögöl területű, tkvileg egy jószágtestet képező Nemes Gábor nevén álló ingatlanra 1873 P kikiáltási ár megállapítása mellett; 2. a nádudvari 3076. sz. betétben A. I. 1., 2. sor, 145. hrsz. ház, 1452 ösz. a. udvarral, a Beltelekben 272 négyszögöl területű, 146. hrsz. szántó, a Beltelekben 172 négyszögöl területű tkvileg egy jószágtestet képező ingatlanból B. 21. szerint Nemes Gábor nevén álló 2/3 rész jutalekra, — a C. 1. alatt az 1776—1894. tk. sz. végzéssel Nemes József, Kecskés Zsuzsánnával javára bekebelezett holtig tartó haszonélvezeti jog érintetlenül hagyásával 125 P kikiáltási ár megállapítása mellett.

3. A nádudvari 3076. sz. betétben A. II. 1., 2. sor, 147 hrsz. ház, 1451. ösz. a. gazdasági épületek és udvar, a beltelekben 284 négyszögöl területű, 148. hrsz. szántó, a Beltelekben 1290 négyszögöl területű, tkvileg egy jószágtestet képező ingatlanból B. 31. szerint Nemes Gábor nevén álló 2/3 rész jutalekokra 250 P kikiáltási ár megállapítása mellett.

Az árverést 1930. évi február hó 4. napján délelőtt 10 órákor Nádudvar községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül az 1. alatti a kikiáltási ár kétharmadánál, a többi annak felénél alacsonyabb áron nem adható el. Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881: LXI. t.-c. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldötttel lenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§., 1908: XI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Püspökladány, 1929. évi október hó 16. napján.

Nagy János sk., kir. járásbíró.

5 szobás

modern

uccai lakás

Piac ucca legjobb helyén

— központi fűtéssel —

szonnalra kiadó.

Felvilágosítás Piac ucca 34. sz. könyvkereskedésben.

Guttman vászonlerakata

Széchenyi u. 19. Simonffy u. 20.
(Bent az udvarban)

Sárga vászon — — — — —	0.50	Abrosz — — — — —	2.70
Sifon — — — — —	0.67	Batiszt sifon — — — — —	1.50
Mosott vászon — — — — —	0.96	Ágynemű damaszt — — — — —	1.75
Etamin — — — — —	0.98	Grenadin, fehér — — — — —	1.76
Csipke nagy. v. — — — — —	0.10	Nagyon erős Köper — — — — —	1.35
Nanszu — — — — —	0.86	Cord bársony külf. — — — — —	2.68
400 jard cérna — — — — —	0.28	Férfi munkás ing — — — — —	2.20
Szalvéta — — — — —	0.78	Pouplin — — — — —	1.56
Inlet tolltartónak — — — — —	0.96	Lepedővászon — — — — —	1.95

Kölcsönöket

ismét folyósítottunk a legelőnyösebb feltételek mellett.

GAZDA-KÖLCSÖNÖKET
olcsó kamatalapon pár nap alatt folyósítottunk. — 35 éves törlesztéses kölcsönre előjegyzést elfogadunk. — Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Frenkel Miklós

bankháza

Debrecen, Hatvan ucca 2.

Püspöki palotával szemben.

Hócipót, sárcipót

tökéletesen javít

Orbán gumiüzeme

Piac ucca 9. szám. Kapu alatt.

A legjobb minőségű

porosz és magyar szenek, koksz, tűzifa

a legolcsóbban kapható

Gabányi Utóda Láng Miklós

cégnél

CSAPÓ UCCA 28. TELEFON 4-49.

Háborus

könyvújdonosságok

A NAGY KADER. Feljegyzések a forradalmi Oroszországból. Irta: Munk Artur. Kötve 6.—

GRISA ÖKMESTER. Regény. Irta: Arnold Zweig. 2 kötet. Füzve 6.— Kötve 8.—

SZIBÉRIA GARNIZON. Irta: Markovits Rodion. Már 4 kiadás fogyott el belőle. Kötve 4.80

AZ ARANYVONAT. A „Sibériai garnizon” folytatása. Irta: Markovits Rodion. Kötve 4.80

TIZENNEGY JULIUSA. A háboru kitérésének előzményei, a monarchia külügyminiszterének működéséről szenzációs leleplezések. Irta: Emil Ludwig. Kötve 8.50

NYUGATON A HELYZET VALTOZATLAN. Irta: Remarque. Eddig 1 millió példány fogyott el a német kiadásból. Füzve 3.60

A HÁBORU. Irta: Ludwig Renn. Érdekes leírások a háborus időkől. 4-ik kiadás. Füzve 6.—

6 LÓ — 40 EMBER. Irta: Fábrián Béla. Szenzációs hadifogyó feljegyzések az orosz fogságból. 4.—

A CSEKA. Borzalmak az orosz „Cseka” (szovjet titkos rendőrség) üzelméről. 6.—

Földi Mihály új regénye: KEZDŐDIK UJRA MINDEN. A régi béke, a háboru, az új béke, az örök háboru regénye. Közel 500 oldal, feltűnően szép kiállításban. Pengő 7.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor R.-T.

könyvkereskedésében PIAC UCCA 34.

EGY APRÓHIRDETÉS Tíz SZÓZS ÖTVEN FILLÉR ÉS HOVSZÁRRA KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGSÁG BÉRTŐVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNL.

Betöltendő állás

Tanulóányok
felvételtnek női szabóságra. Rákóczi u. 56., keresztpü-
letben. 1151—a

Kiszolgálóleány,
ki már fűszerüzletben volt
alkalmazásban, felvétetik. —
Jelentkezni Hatvan u. 1., II.
17. a. 1145—a

Mindenes
főzőnő elsejére felvétetik.
Batthyány uccai bérpalota,
III. emelet 4. 1140—a

Keresek
olyan géplakatost, ki csép-
lésben és motorok kezelésé-
ben teljesen jártas. Dara-
bont Sándor, Kismarja.
1160—a

Tehenész,
kommenciós, hosszú bizo-
nyítvánnyal 16—20 éves fiá-
val tanýára felvétetik. Tó-
cókert. Acél ucca 9., hátsó
épület. 1166—a

Feles
kertész munkás kategetik.
Sáráandra 3—4 hold földhöz.
Értekezni: Papp Béla, rend-
őrségi étkezde. 443—a

Jó családból
való tanulóányokat felvesz
Bárdos Bijau divatszalon,
Kálvin-tér 2. 137—a

Keresek
február 1-re mindenleányt
vagy asszonyt, ki főzni tud,
előnyben részesül. Jelentke-
zés a délutáni órákban. Pé-
terfia u. 6., kapu alatt,
jobbra. 438—a

Szobalányt
hosszabb jó bizonyítvánnyal
elsejére keresek. Deutsch
fűszerkereskedő, — főposta
mellett. 1183—a

Keresek
kis családdhoz rendszeres
tisztességes mindenés főző-
nőt. Mester u. 26. 392—a

Gyakori
munkára keresek fiatal jobb
nőt, ki uri házaknál szoba-
lány volt. Jelentkezni 11
órákor, Piac ucca 34., III.
12. 414—a

Megbízható,
főzni tudó mindenest, ki
parkettet kefél, keresek else-
jére kis családdhoz. Jelent-
kezés 2—4-ig, Hatvan ucca
6., I. em., 3-ik ajtó. 1182—a

Szobalány,
megbízható, gyermekszere-
tő ügyes, hosszú bizonyítvá-
nyal felvétetik. Jelentkezni:
vasárnap d. e. 11—2 óráig,
Hatvan u. 6., III. 10. 1180—a

Jégszállításhoz
fuvarosok felvételtnek. Szé-
chenyi u. 22. 1110—b

Lakatos tanuló
felvételtnek Preizlernél, Bol-
dogfalva u. 6. 107—d

Egy
fiatal jó munkás péksegéd
felvétetik. Késes u. 74. 1128—a

Kiszolgálóleányt
azonnalra felvesz Goldmann
fűszerkereskedő, Külsővá-
sártér 13. 1115—a

Kifutóleány
azonnali belépésre irodába
felvétetik. Bádogos ucca 2.
1127—a

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN CSAK MI KÖZÖLJÜK APRÓHIRDETÉSEIT

két reggeli napilapban.
APRÓHIRDETÉSEIT
DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG
részére a következő helyeken lehet feladni: a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG** főkiadóhivatalában, Piac
ucca 49. szám; a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG** kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2.; a **HEGEDŰS**
ÉS SÁNDOR RT könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a **MARGIT-FÜRDŐ** pénztáránál.
Egyszer fizet 50 fillért és ezért a pénztár a FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FEL-
ADOTT APRÓHIRDETÉSEIT KÉT NAPILAPBAN.

Adóügyekben
járta tisztviselőt keres a
Debreceni Háztulajdonosok
Egyesülete. Szent Anna u.
10. sz. 391—d

Bejáró takarítónő,
megbízható, jó bizonyít-
vánnyal azonnalra, esetleg
elsejére felvétetik. Hatvan
u. 6., III. 10. Jelentkezni,
vasárnap d. e. 11—2 óráig,
1123—a

Egy
takarítónő azonnal felvéte-
tik. Kaszinó, Kossuth u. 1.
412—a

Verlässliches
deutsches Mädchen wird
zum 1-ten zu drei Kindern
gesucht. Szent Anna gasse
25., I. Stock. 394—b

Bejárónő,
ki mosás, vasalást vállal. —
felvétetik délután 1-től. —
Rothermere ucca 28. 395—a

Tehenes fiu,
15—16 éves felvétetik az
I. sz. gazdasági népiszkolá-
nál, Mikepércsi ut 10. 380-c

Rövidárus
fiatal segéd felvétetik. —
Ajánlat eddigi működés és
fizetési igénnyel e laphoz.
1095—c

Eladó Karcagon
egy főútonali sarki házban
levő 20 év óta fennálló jó-
menetelű hentes- és mészá-
ros üzlet, házzal és 475
négyzetöl telekkel. Cim a
kiadóban.

Irodának
földszintes 3 modern, világ-
os helyiség egyenként, mű-
hely, üzlet s raktár céljaira
is azonnal kiadó és elfogal-
ható. Érdeklődni lehet ga-
zdasvezetőnél. Piac ucca 42.
Telefon 15-12. szám. 14—d

Kiadó
bolt a Bikával szemben. Ér-
tekezni Marton ügyvédnél,
legbiztosabban 12—13 óra
között. Telefon 7-44. 2-73.
10021—c

Széchenyi u. 3.
és Halközben olcsó bolthe-
lyiség kiadó. 1096—c

A Főuccán
üzlethelyiséget bérelnék. —
esetleg fele üzletrészt is át-
vennék. Ajánlatot: Telefon
11-35. 134—d

Fő ucca
legjobb helyén a Bikával
szemben üzlethelyiség azon-
nal kiadó. Bővebbet müte-
1127—a

Üzlethelyiség
orgalmas helyen kiadó. Sas
u. 2. 1173—a

Sütőde
forgalmas helyen, Cegléd uc-
ca 1. sz. alatt 2 kemencével,
műhellyel, lakással, beren-
dezéssel vagy anélkül azon-
nal átvehető. Érdeklődni le-
het Roósz Márton fűszerüz-
letében, Cegléd ucca 1. szám
alatt. 251—d

Trafiknak
belvárosban forgalmas hely-
en üzlethelyiség kiadó.
Értekezés Werbőczy u. 14.,
háztulajdonossal. 1138—a

Eladó
Kóser
tej, prima, házhoz szállítva
kis tételben kapható. —
Megrendelések: Telefonon
13-88. 1171—a

Cukorborsóvetőmag
„Amerika csodája” kiváló
faj mázsás és kisebb tételben
kapható: Csapó 13. 1170—a

Eladó
folytonzó kályha. Jókai 17.
1159—a

Melegágyi
ablakok eladók. Értekezni:
Bellegelő 95. sz. 1175—a

Bor,
kitünő zamatu, 5 liter vétel-
nél 64 fillér Dénesnél, Ceg-
léd u. 22. 1172—a

Tollpárnák,
férfi cipő, petroleum lámpa
eladók. Arany János 63.
1150—a

Eladó
4 szőlőpermetező, 1 szőlő-
zuzó és 15 hektoliteres szőlő-
lőkád jutányosan. Cim a ki-
adóban. 1148—a

100 kilós
hizott sertés eladó. Kar u.
22. 1134—a

Eladó
kozmetikai villanygép, aszru-
gép, gombgép a beszerzési
ár felénél is olcsóbban. —
Megtekinthető csak 10—12
óra között. Piac ucca 34.,
III. em. 12. 1191—a

Eladó
a Wolff szőlőtelepen (Mo-
nospórályi ut) száraz szőlő-
tuskó mázsánként P 1.20.
12 mázsa vételnél házhoz
szállítás mázsánként P —.60
1165—b

Ceillárok
kovácsolt vasból, művészi
munka, 6 darab, jutányosan
eladó. Kontsek, Kossuth u.
15. 123—d

Nagybőgő
eladó. Homokkert, Lónyai
ucca 33., 11. ajtó. 1156—a

Jéppince
jéggel együtt sürgősen el-
adó. Széchenyi u. 22. Tele-
fon 82. 1181—b

Nád,
minden célra alkalmas, 6—
7000 kéve eladó. Értekezni:
Csapó 13. 1167—a

Bika,
tenyész tarka f. 6 pengő.
Ötmalom u. 2-b. 419—a

Eladó
egy szép ebédli szekrény,
fekete márványlappal és egy
divány. Kut u. 122. 457—a

Eladó
egy jókarban lévő hencser.
Miklós u. 13. 129—b

Fajgalemb
ivadékok eladók. Apaffy uc-
ca 20. szám. Ugyanitt meg-
vételre keresek buza, köles,
fümag- és repcekeveréket.
191—d

Farkaskutya,
fiatal, eladó. Cim a kiadói-
vatalban. 9939—d

Bálikeztyük
készen és mérték után legol-
csóbb árban. Keztyük tisztí-
tását, javítását, festését,
— ezüst ridikülök bérelését —
szakszerűen, legolcsóbb ár-
ban vállalom. Keztyű- és
üzőüzem, Kossuth 58. 156d

Csipekék
legpazarabb választékban —
legolcsóbban rövidáru szak-
üzletben, püspöki palota,
Hatvan u. 1. 9951—d

Buzát
kisebb tételben veszek. —
Hortobágy malom lisztüz-
let 5066—d

P 3.20
prima, szagtalan szén ház-
hoz szállítva kapható —
Osztreichernél, Zsák u. 3.
1099—b

100 kg.
Borsodi Ia. szén P 3.20,
Porosz szén P 7.50-ért kap-
ható készpénzért, Miklós u.
13. 129—d

Lisztek
régii jöminőségben, vala-
mint darák állandóan kap-
hatók a Hortobágyi malom
lisztüzletben, Böszörményi
ut 1. Megrendelések házhoz
szállítva. 8379—d

Léglézározsinór,
bundagomb, zsinór, paszo-
nányárak, harisnyafelérés és
zempfelszedés legolcsóbb a
Paszmánygyárban, Piac
ucca 32. 1531—d

Fűszerkereskedők
és hentesek figyelmébe!
Órölt asztali söt mázsán-
kint P 37.80 árban házhoz
szállítunk. Ullmann Rt. Tele-
fon 382. 1112—c

Olcsón
eladó erős betegelő kocsi.
Szondi u. 5. sz. Tócsokert.
398b

Alma,
Baumann ranett, arany par-
min kapható. Széchenyi uc-
ca 18., keresztpüület. 1074—b

Gazdálkodók
a lisztükségletüket méltá-
nyos árban beszerezhetik a
Hortobágyi malom lisztüz-
letben, Böszörményi ut 1.
szám. Kedvező fizetési fel-
tétel. 8378—d

Kóser
hordóskáposzta kilója 24
fillér, kóser szilvalekvár, kó-
ser szappan Kupfarnál Pásti
sarok. 1126—a

Balkezes
szabóollók megrendelhetők
Bartha és Kun késművesek-
nél, Széchenyi u. 1. 1129—a

Ugorka,
ecetes, vizes kilogramonként
40 fillérért kapható turó-
gyárban, Darabos 20. Tele-
fon 668. 9973—d

Tehéntrágya,
több 100 q. eladó. Arany
János u. 31. 409—b

Fajgalemb-ivadékok
eladók. Apaffy ucca 20. sz.
Ugyanitt megvételre keresek
buza, köles-, fümag- és
repcekeveréket. 191—d

Egy
teljesen jókarban lévő fekvő
fürdőkád jutányosan eladó.
Perecs ucca 18, keresztpü-
let, balra. 337—d

Fűzőüzemben
melltartók 160-tól, széles
gyomorszorítás harisnyatar-
tő 3.50, selyem brocád gum-
mi betétes csipőfűző 10—12
pengő. Pürczes reformfűző,
legjobb minőség P 20.—
hozott anyagból készítését
vállalom. Pürczüzem, Kov-
suth 58. 157—d

Ugorka,
ecetes, vizes kilogramonként
40 fillérért kapható turó-
gyárban, Darabos 20. Tele-
fon 668. 9978—d

Takarmányrépa
mázsánként házhoz szállítva
1 pengő, helyben 80 fillér,
Krüger burgonya 4 pengő,
tengeriszár holdszámra 10
pengőért kapható a városi
szikgáti gazdaságban. Tele-
fon 2-97. 1036—d

Tóby István
ujléta fajborainak kimérése
Kossuth ucca 9., kapu alatt.
Literenként 80 fillér. 381-c

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk
legolcsóbban beszerezhetők
Lukács Vilmos és Testvére
cementárugyárban, Deb-
recen, Hatvan ucca 15.
1824—d

CHAMOTTE TEGLA
és habarcs kapható: Lukács
Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan u. 15. 1824-d

Különféle

4000 pengővel
régii jó fűszer-, csemegé üz-
lethez társ kerestetik. Aján-
latokat „Biztosítva” címen a
kiadóba. 1184—b

Báliruhát
divatlapból készítik. Párt-
fogást kér Jezerniczkynek,
Nyomatató 9. Tanítványok
részükre dolgozhatnak. 411a

Monogrammozás,
himzés Vörösmarty ucca
24. szám. 455—b

Azon
gazdák, kik letermelésé-
akarnak foglalkozni, jelent-
kezzenek. Révi István, Nyu-
gati u. 2. 1189—a

Mindenféle
kőműves munkát, tervet,
költségvetést jutányos ár-
ban vállal és készít Kiss Ist-
ván kőművesmester, Nyil
u. 127. 1153—a

Építésszek
figyelmébe! Rázsó Gyula u.
10. sz. alól ingyen homok
hordható. 1142—a

Uj építkezést,
átalakítást szolid árban vál-
lal Szabó Mihály kőműves-
mester, Kassa uti kisbérház
33. ajtó. Meghívásra díjtal-
anul megyek. 1143—a

HUSFUSTOLÉS
olcsón, pontosan Zöldfa uc-
ca 3. szám alatt. 9733—d

Szenzációs
uj műsor a Royal-bárban.
Uri közönség táncol. Záróra
reggel 5 órákor. 1119—a

Báliruhát
divatlapból készítik. Párt-
fogást kér Jezerniczkynek,
Nyomatató u. 9. Tanítvá-
nyok részükre dolgozhatnak.
411—a

Mosni,
vasalni 2.50-ért elmegyek.
Piac u. 77., II-ik udvar. —
szabóműhely. 1116—a

**Gyors-
és gépirás tanítás legrovi-
debb idő alatt csekély díjért
kezdőknek és haladóknak.
Cim: a Debreceni Ujság-
nál. 397—d**

Özv. Gottlieb Emilné
fehérnemű és iparművészeti
műhelye. Piac u. 49., I. ke-
resztpüület. Vállalja min-
denemű fehérnemű készit-
ését, függöny, terítő, párna
stb. montirozását, gépjáourt,
gépindlit, gombáthuzást leg-
olcsóbban és legpontosabb
kivitelben. 9975—d

Grünhut hirlapiroda
Varga ucca 1. szám alá lett
áthelyezve. 9966—d